

รายงานประจำปี สำนักงานเสริมสร้าง เอกลักษณ์ของชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

รายงานประจำปี
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง รายงานประจำปี สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน
รายงานประจำปี สอช. พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล็อก, ๒๕๕๔
๑๐๐ หน้า
๑. ไทย -- ผลงาน, ๒. ชื่อเรื่อง
ISBN 978-616-235-032-0

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล็อก
๒๕๓, ๒๕๕, ๒๕๕/๑๐-๑๑ ถนนพะเนียง แขวงวัดโสมนัส
เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทร. ๐-๒๒๘๑-๒๐๕๕, ๐-๒๒๘๑-๕๐๘๙
โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๐๗๒๓

พระบรมราโชวาท

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๔๘

ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จะต้อง
รู้ตระหนักแน้มในการสละ อับได้แก่การสละสำคัญสองประการ
คือสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ยิ่งใหญ่และเหนือกว่าประโยชน์
ส่วนตัวประการหนึ่ง กับสละความอคติจิตใจที่ต่ำทรามต่าง ๆ
อีกประการหนึ่ง จึงจะเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของคนทั้งปวง
และสามารถดำรงตำแหน่งหน้าที่อย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรีและ
มีความเจริญมั่นคงตลอดไป.

วังไกลกังวล

วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

คำนำ

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นองค์กรหลักในการพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปลูกฝังความรักและจิตสำนึก ตลอดจนสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อสร้างสรรค์ พัฒนา และอนุรักษ์สิ่งที่ตั้งงามของชาติให้คงอยู่สืบไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันหลักที่สำคัญของชาติ ๔ สถาบัน คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้ปฏิบัติงานตามบทบาท อำนาจหน้าที่และตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าวได้รับการสนับสนุนอย่างยิ่งจากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ และผู้เกี่ยวข้องจึงทำให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนด

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปี สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งจัดพิมพ์เป็นปีที่ ๒ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่สนใจเกี่ยวกับงานด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์ พัฒนา และอนุรักษ์สิ่งที่ตั้งงามของชาติให้คงอยู่สืบไป

(นายสุรินทร์ เงินรูปงาม)

ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สารบัญ

	หน้า
พระบรมราโชวาท	๓
คำนำ	๔
ประวัติการก่อตั้งสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	๖
ส่วนที่ ๑ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	๗
๑. บทบาทและอำนาจหน้าที่	๗
๒. โครงสร้างองค์กร	๑๒
๓. อัตรากำลังข้าราชการ	๑๓
๔. คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ	๑๖
๕. แนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๘
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน	๒๑
๑. สถาบันพระมหากษัตริย์	๒๑
๒. สถาบันชาติ	๒๓
๓. สถาบันศาสนา	๓๖
๔. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๓๗
๕. งานสำคัญเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล : งานที่ดำเนินการโดยใช้บกลางรายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	๓๙
ส่วนที่ ๓ การประเมินผลและข้อเสนอแนะ	๕๑
๑. โครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย”	๕๑
๒. โครงการ “ฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ”	๖๙
ส่วนที่ ๔ เกร็ดความรู้ทั่วไป	๗๕
๑. สัญลักษณ์ประจำชาติไทย	๗๕
๒. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๗๘
ส่วนที่ ๕ คณะผู้จัดทำ	๙๖

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ประวัติการก่อตั้ง

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๑ ในสมัยรัฐบาลพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ฝ่ายที่ไม่หวังดีต่อประเทศไทยในสมัยนั้น ได้แจกใบปลิวสร้างความเข้าใจอันไม่ถูกต้องแก่สถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นการเพื่อบ่อนทำลาย ด้วยการบิดเบือนความจริง และในขณะนั้นยังไม่มีหน่วยงานใดที่จะดำเนินการตอบโต้ได้อย่างเปิดเผย รัฐบาลจึงเห็นว่าควรแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติขึ้นเพื่อปฏิบัติงานอย่างลับไม่เปิดเผยแต่จะทำงานในด้านบวก คือด้านการเสริมสร้าง ต่อมาในพุทธศักราช ๒๕๒๒ ได้พิจารณาเห็นว่าหากทำงานโดยไม่เปิดเผยการดำเนินงานก็จะไม่กว้างขวางและไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงมีมติให้มีการดำเนินงานอย่างเปิดเผย และได้เปลี่ยนชื่อเป็น คณะกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติตามลำดับ โดยปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ๔ สถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และในพุทธศักราช ๒๕๒๓ ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ให้เป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และปฏิบัติงานเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ หลังจากนั้น สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้รับการยกฐานะให้เป็นหน่วยงานระดับสำนักเมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๙ และพุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้มีการปรับโครงสร้างของส่วนราชการต่างๆ ซึ่งสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ได้รับการปรับโครงสร้างให้เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จนถึงปัจจุบัน

ส่วนที่ ๑ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๑. บทบาทและอำนาจหน้าที่

บทบาทและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีถูกกำหนดโดยกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) จัดทำนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและการเสริมสร้างความมั่นคงแก่สถาบันหลักของประเทศ เพื่อเสนอคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติและคณะรัฐมนตรี รวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานดังกล่าว

๒) เสนอความเห็นต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การเผยแพร่และการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ

๓) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

๔) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีรายละเอียด ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๙

โดยที่เอกลักษณ์ของชาติไทยเป็นลักษณะเฉพาะที่มีความเด่นและดีงาม แตกต่างจากนานาประเทศนับแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน อันทำให้พื้นฐานสังคมไทย มีคุณภาพ คุณธรรม ภูมิปัญญา ใฝ่เรียนรู้ มีความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน มีความภาคภูมิใจในมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่มีมาช้านานจนหล่อหลอมให้เกิดความเป็นไทย อีกทั้งเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประเทศชาติมีความมั่นคง และเจริญก้าวหน้าสืบเนื่องยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เอกลักษณ์ของชาติสามารถ

สืบสานและดำรงอยู่คู่กับประเทศไทยตลอดไป สมควรสนับสนุนและส่งเสริมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้น เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและนโยบายของรัฐบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เอกลักษณ์ของชาติ” หมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเด่นและดีงามเฉพาะที่ร่วมกันของชาติไทย เกี่ยวกับประชากร ดินแดน ศิลปวัฒนธรรม ภาษาไทย ความเป็นเอกราชและอธิปไตย เกียรติภูมิของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นชาติช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสงบสุข ประชาชนมีความรัก ความสามัคคี เอื้ออาทรและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาได้จนถึงทุกวันนี้

“การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ” หมายความว่า การดำเนินการใดๆ ด้านเอกลักษณ์ของชาติเพื่ออนุรักษ์ ปกป้อง พัฒนา เผยแพร่และส่งเสริมอย่างสร้างสรรค์ด้วยจิตสำนึกด้านคุณธรรม ความดีงาม ความรักหวงแหน และความภาคภูมิใจ ในอันที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคง และส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสงบสุข ประชาชนมีความเข้าใจ เอื้ออาทร และรู้จักสามัคคี

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

“ภาคเอกชน” หมายถึง องค์การเอกชน นิติบุคคลเอกชน คณะบุคคลที่เป็นผู้แทนกลุ่มธุรกิจ กลุ่มอาชีพ บุคคลในองค์กรพัฒนาเอกชนหรือประชาคม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กอช.” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
- (๒) รัฐมนตรีคนหนึ่งตามที่นายกรัฐมนตรี เป็นรองประธานกรรมการ
มอบหมาย
- (๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ
- (๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการ
- (๕) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นกรรมการ
- (๖) ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นกรรมการ
- (๗) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการ
- (๘) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- (๙) ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการ
- (๑๐) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ
- (๑๑) เลขาธิการพระราชวัง เป็นกรรมการ
- (๑๒) ราชเลขาธิการ เป็นกรรมการ
- (๑๓) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการ
- (๑๔) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นกรรมการ
- (๑๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ
- (๑๖) อธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ
- (๑๗) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการ
- (๑๘) ผู้อำนวยการสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการ
- (๑๙) เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน เป็นกรรมการ
- (๒๐) ผู้แทนภาคเอกชน เป็นกรรมการ
ด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ
การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์
และด้านการบริหาร จำนวน
ไม่เกิน ๖ คน
- (๒๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเอกลักษณ์ของชาติ เป็นกรรมการ
จำนวนไม่เกิน ๙ คน
- (๒๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้าง
เอกลักษณ์ของชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ
- (๒๓) เจ้าหน้าที่สำนักงานเสริมสร้าง
เอกลักษณ์ของชาติที่ได้รับ
มอบหมายจำนวน ๒ คน เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ กรรมการผู้แทนภาคเอกชน ตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๓) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหรือจากงานของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อ ๗ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖ เป็นกรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) แล้วแต่กรณี และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อกรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖

(๔) ประธานกรรมการให้ออกเพื่อปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการให้เหมาะสมกับนโยบายหรือภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อ ๙ ประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อาจแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) เพื่อให้ทำงานเต็มเวลาได้จำนวนไม่เกินสองคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเต็มเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ดำเนินการให้มีการบูรณาการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติมิให้ซ้ำซ้อนกัน และให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและนโยบายของรัฐบาล

(๓) ประสานการสนับสนุนและเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายดำเนินงานด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

(๕) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมทั้งให้คำปรึกษาติดตาม และกำกับดูแล การดำเนินการของคณะกรรมการ และคณะทำงานต่างๆ ที่แต่งตั้งตามระเบียบนี้

(๗) ดำเนินการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และเป็นศูนย์กลางเครือข่ายข้อมูลด้านเอกลักษณ์ของชาติทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณให้คณะกรรมการ ตามความเหมาะสมจำเป็นและสอดคล้องกับภารกิจในด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙

๒. โครงสร้างองค์กร

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี แบ่งส่วนราชการ เป็น ๒ ส่วน และ ๒ ฝ่าย ดังนี้

๒.๑ ส่วนส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ มีหน้าที่

- (๑) ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และวิจัยปัญหาเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ คือ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) กำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ
- (๓) วางแผน ริเริ่ม ประสานงานการจัดทำโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน
- (๔) ประมวลและวิเคราะห์ข่าวและบทความเกี่ยวกับสถาบันหลัก เพื่อเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๒.๒ ส่วนวิชาการ มีหน้าที่

- (๑) จัดทำนโยบาย แผนงาน/โครงการและงบประมาณของสำนักงานในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ
- (๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และการดำเนินงานต่าง ๆ ของสำนักงานเพื่อแก้ไขและพัฒนาการวางแผนและบริหารงาน
- (๓) ประสานนโยบายติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ และงานของสำนักงาน
- (๔) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (๕) เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

๒.๓ ฝ่ายผลิตสื่อและเผยแพร่ มีหน้าที่

- (๑) ประสานงาน ผลิต และปฏิบัติงานด้านโสตทัศนวัสดุในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการตามแผนงานและโครงการต่าง ๆ

(๒) ให้บริการโสตทัศนวัสดุบางประเภท เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ ประกอบเสียง เป็นต้น

(๓) เผยแพร่และจัดส่งเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์และอื่น ๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๔) ให้บริการศึกษา ค้นคว้า ให้ยืมสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน

๒.๔ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่

(๑) ประสานงาน บริการ และบริหารทั่วไป

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการ และงานสารบรรณของสำนักงาน

(๓) เป็นศูนย์กลางการติดต่อราชการทั้งภายในและภายนอก

(๔) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของส่วน หรือฝ่ายใดโดยเฉพาะ

๓. อัตรากำลังข้าราชการ

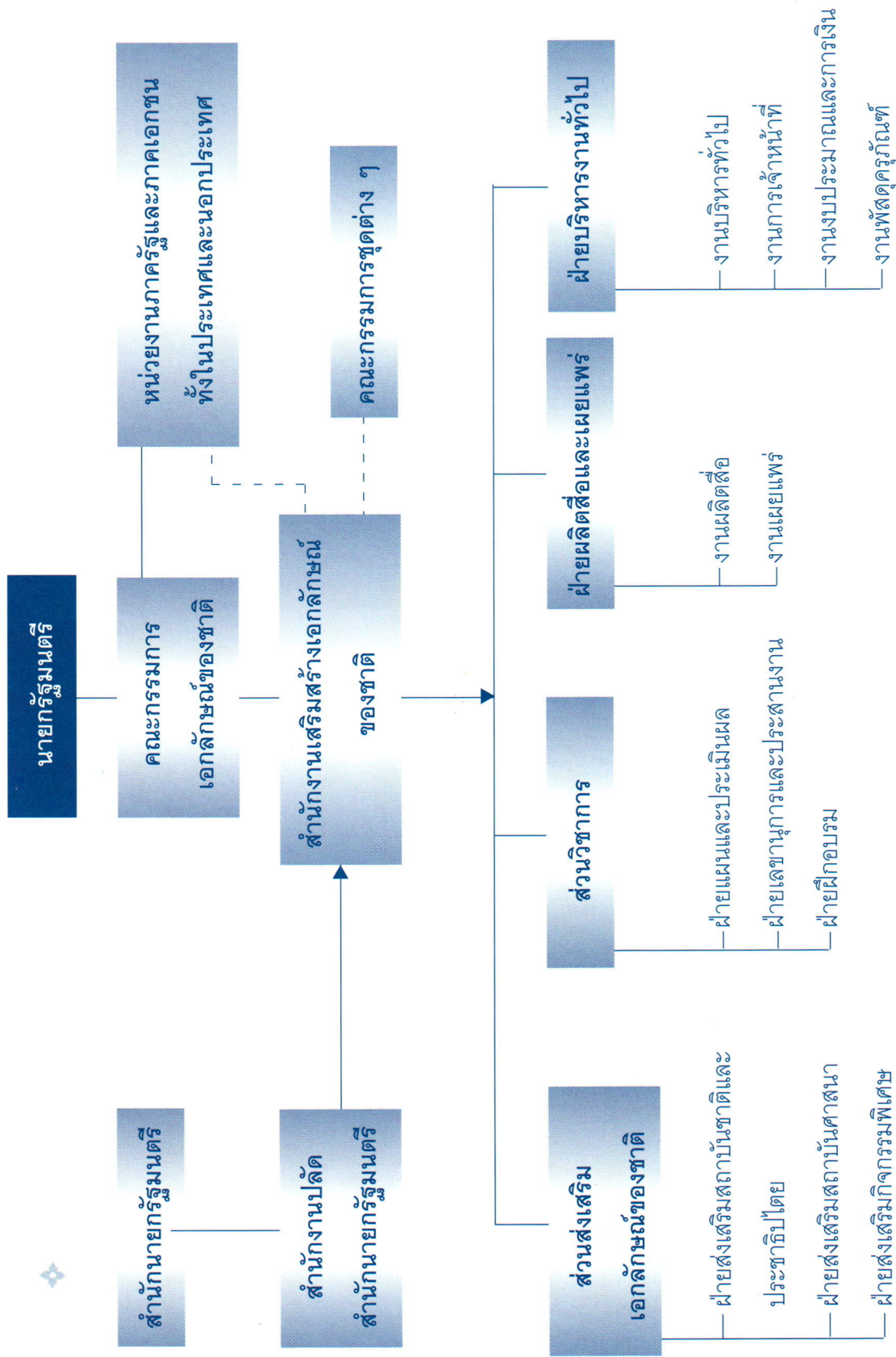
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีอัตรากำลัง ดังนี้

● ข้าราชการ	จำนวน	๓๕	อัตรา
● พนักงานราชการ	จำนวน	๑๐	อัตรา
รวมอัตรากำลังทุกประเภท		๔๕	อัตรา

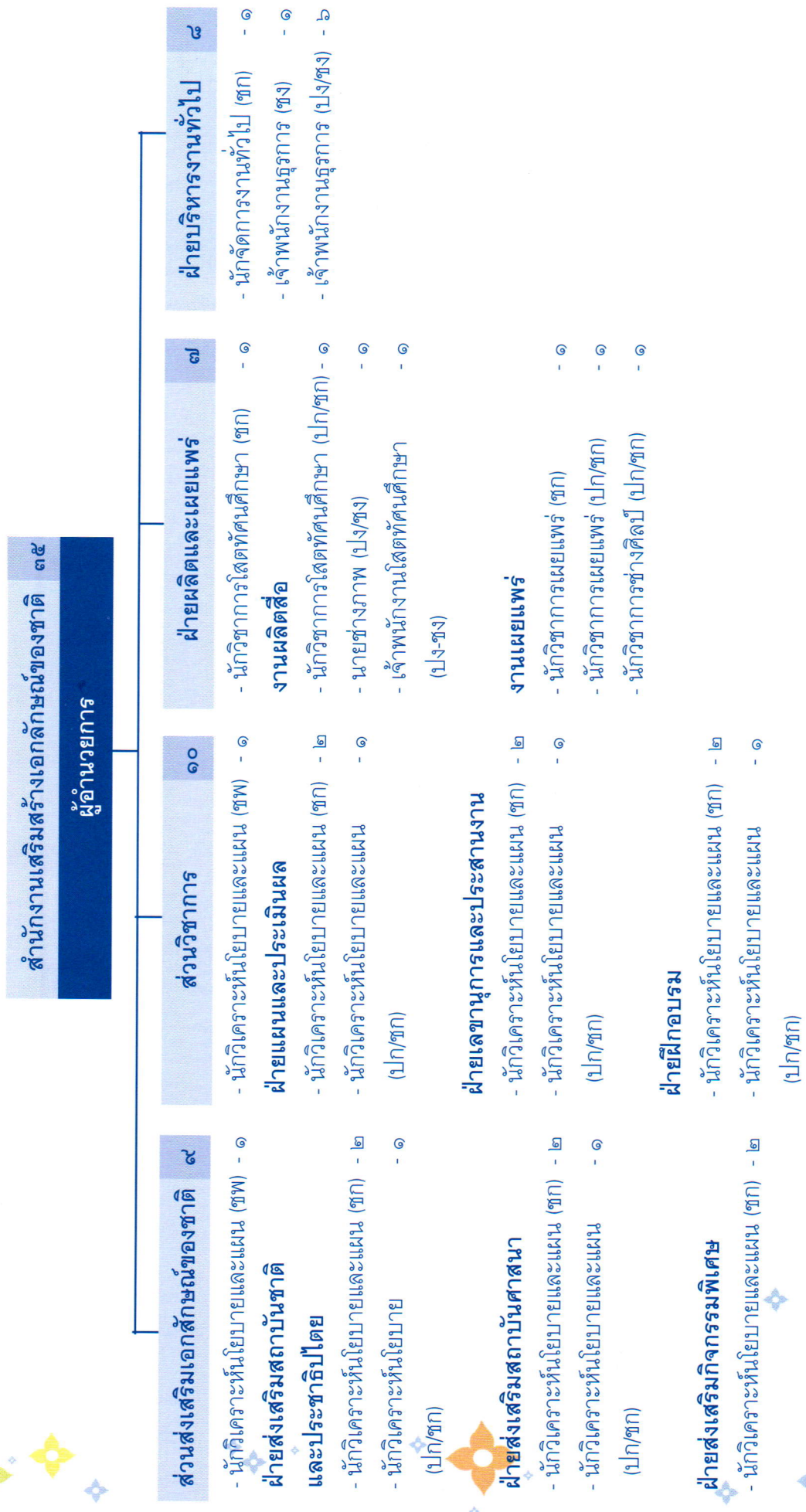
(รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิ)

บุคลากรส่วนหนึ่งของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

แผนภูมิโครงสร้างอัตรากำลังสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๔. คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ (กอช.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กอช” ประกอบด้วยคณะกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๒๒ คน กรรมการจากผู้แทนภาคเอกชนด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ และด้านบริหาร จำนวนไม่เกิน ๖ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเอกลักษณ์ของชาติ จำนวนไม่เกิน ๙ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๒๒ คน

- (๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
- (๒) รัฐมนตรีคนหนึ่งตามที่นายกรัฐมนตรี เป็นรองประธานกรรมการ
มอบหมาย
- (๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ
- (๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการ
- (๕) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นกรรมการ
- (๖) ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นกรรมการ
- (๗) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการ
- (๘) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- (๙) ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการ
- (๑๐) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ
- (๑๑) เลขาธิการพระราชวัง เป็นกรรมการ
- (๑๒) ราชเลขาธิการ เป็นกรรมการ
- (๑๓) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการ
- (๑๔) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นกรรมการ
- (๑๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ
- (๑๖) อธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ
- (๑๗) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการ
- (๑๘) ผู้อำนวยการสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๑๙) เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน	เป็นกรรมการ
(๒๐) ผู้อำนวยการสำนักงาน
เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	เป็นกรรมการและ
เลขานุการ
(๒๑) เจ้าหน้าที่สำนักงาน
เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๒ คน	เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๒ กรรมการผู้แทนภาคเอกชนด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ และด้านการบริหาร

กรรมการผู้แทนภาคเอกชนด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ
การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ และด้านการบริหาร จำนวนไม่เกิน ๖ คน
มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี โดยกรรมการชุดปัจจุบันได้รับการแต่งตั้ง
ตามคำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ที่ ๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม
๒๕๕๒ ประกอบด้วย

(๑) หม่อมหลวงปนัดดา	ดิศกุล
(๒) นางสาวปราศรัย	ประวัติรุ่งเรือง
(๓) พลเอก พงษ์เทพ	เทศประทีป
(๔) พลตรี หม่อมราชวงศ์ศุภวัฒน์	เกษมศรี
(๕) นายเย็นใจ	เลาหวนิช
(๖) นายเอนก	เพ็มวงศ์เสนีย์

๔.๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเอกลักษณ์ของชาติ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเอกลักษณ์ของชาติ จำนวนไม่เกิน ๙ คน มีวาระดำรงตำแหน่ง คราวละ ๒ ปี โดยกรรมการชุดปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ที่ ๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๘ คน ประกอบด้วย

(๑) คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ	เกษแม่นกิจ
(๒) นายขวัญแก้ว วัชโรทัย	วัชโรทัย
(๓) พลเอก จรัล กุลละวณิช	กุลละวณิช
(๔) หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	จิตรพงศ์
(๕) นางรัชกร เหมะจันทร์	เหมะจันทร์
(๖) เรืออากาศตรี แมนรัตน์ ศรีกรานนท์	ศรีกรานนท์
(๗) ร้อยโท สุวิทย์ ยอดมณี	ยอดมณี
(๘) พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	ศรีวิลาศ

๕. แนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ผลผลิตและโครงการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔ สรุปได้ ดังนี้

๕.๑ วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อให้คนไทยเกิดจิตสำนึก ร่วมกันสร้างสรรค์ พัฒนา และอนุรักษ์สิ่งที่ดีงามของชาติให้คงอยู่สืบไป รวมทั้งเป็นศูนย์สารสนเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติ

๕.๒ พันธกิจ

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อเสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการ ในการพิจารณาและแก้ไขต่อคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

(๒) สนับสนุน กระตุ้นและผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ประชาชน เกิดความรัก เกิดจิตสำนึกที่จะหวงแหน และ ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ และเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ ของชาติ

(๓) พัฒนาระบบสารสนเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติให้มี ประสิทธิภาพ สามารถเผยแพร่สิ่งที่ดีงามของไทยให้เป็นที่รู้จักและเข้าใจทั้งใน และต่างประเทศ

(๔) สร้างและพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ ของชาติทั้งในและต่างประเทศ

(๕) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการและการพัฒนานุเคราะห์ให้ ก้าวไปสู่การเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

(๖) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนด้าน เอกลักษณ์ของชาติแก่กลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ

๕.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์

พิทักษ์รักษา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปลูกฝัง ความรักและจิตสำนึกที่จะธำรงรักษาและสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามของไทย

๕.๔ เป้าประสงค์

(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของเอกลักษณ์ ของชาติ โดยมุ่งเน้นสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ ของชาติให้แก่ประชาชน

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์ ของชาติ

(๔) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์ ของชาติ

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
Her Royal Highness Princess Bejaratana

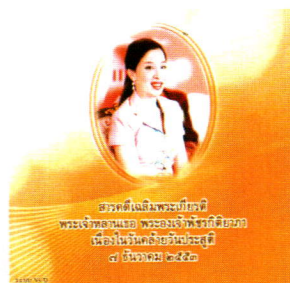
พระกรณียกิจ
สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา
สิริโสภาพัณณวดี
วันคล้ายวันประสูติ
๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

The Royal Activities of
Her Royal Highness
Princess Bejaratana
Royal Birthday Anniversary
24 November 2009

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้ปฏิบัติงานเป็นผลสัมฤทธิ์ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ และงานสำคัญเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล สรุปได้ ดังนี้

๑. สถาบันพระมหากษัตริย์

๑) โครงการจัดพิมพ์ภาพโปสเตอร์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมราชวงศ์ : เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั้งในประเทศและต่างประเทศได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถ พระอัจฉริยภาพ และพระมหากษัตริย์คุณที่ทรงเสียสละเพื่อประเทศชาติและประชาชนมาโดยตลอด โดยทำการเผยแพร่ไปยังหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาต่างๆ จัดพิมพ์โปสเตอร์แผ่นพับพระราชกรณียกิจ และพระกรณียกิจรวม ๘ พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาฯ สิริโสภาพัณณวดี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ

๒) โครงการจัดทำสารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ : เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นสถาบันหนึ่งของความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ให้เยาวชนและประชาชนได้ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ไทย ในการประกอบพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาตินานัปการ โดยทำการเผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ทีวีไทยและสถานีโทรทัศน์ภูกิวทัศน์ส์จัดทำสารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ จำนวน ๙ พระองค์ รวม ๑๗ ตอน ความยาวตอนละ ๕-๑๐ นาที

๒. สถาบันชาติ

๑) โครงการจัดทำสมุดบันทึกประจำวันสำหรับนักบริหาร เพื่อเผยแพร่ ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทย (Thailand Executive Diary 2011) : เพื่อเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยโดยรัฐบาลไทยจะมอบให้เป็นของขวัญปีใหม่ให้แก่ประมุข ผู้นำทางการเมือง เอกอัครราชทูต และนักบริหารระดับสูงทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทยในภาพรวมให้มีทัศนคติและภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศ รวมถึงเป็นการส่งเสริมการส่งออก การลงทุน และการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วยบทความด้านสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้านส่งเสริมการลงทุน ด้านส่งเสริมการส่งออก ด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศไทย และภาพชุด จัดพิมพ์จำนวน ๑๒,๐๐๐ เล่ม

๒) โครงการจัดทำสารคดีเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทย : เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติทั้ง ๔ สถาบัน รวมทั้ง มรดกของชาติ ภูมิปัญญาไทย ฯลฯ เน้นให้มีเนื้อหาสาระและภาพประกอบที่สวยงาม ถูกต้องและเหมาะสมสามารถเป็นข้อมูลในการอ้างอิงทางวิชาการ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และค้นคว้าเรื่องของประเทศไทย ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยเฉพาะเยาวชนได้รับทราบและมีความตระหนักเห็นคุณค่าสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ พร้อมใจกันอนุรักษ์ รักษาไว้ให้ดำรงสืบไป จัดทำสารคดีเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทย เรื่อง “พฤษภาทมิฬวรรณสัญลักษณ์ถิ่นไทย” จำนวน ๒๕ ตอน ความยาวตอนละ ๓ นาที เผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี ทุกวันศุกร์ เวลาประมาณ ๐๙.๕๘ – ๑๐.๐๐ น. ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ทุกวันพุธ เวลาประมาณ ๐๘.๕๗ – ๐๙.๐๐ น. และสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ในช่วงเวลาที่ทางสถานีเห็นเหมาะสม

๓) โครงการจัดทำวารสารไทย : เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ทั้งด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่าง ๆ ในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และเผยแพร่สาระที่น่านำเกี่ยวกับประเทศไทย โดยเน้นสถาบันหลักของชาติ ๔ สถาบัน ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสาระที่ควรรู้ และสามารถใช้ประโยชน์อ้างอิงทางวิชาการได้อีกด้วย การจัดทำวารสารไทยเพื่อเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และเครือข่าย เพื่อการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นทำให้สังคมเกิดการเรียนรู้ มีคุณภาพ คุณธรรม เอื้ออาทรต่อกันและมีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ได้จัดทำวารสารไทย จำนวน ๔ ฉบับ ๆ ละ ๘,๐๐๐ เล่ม (ฉบับที่ ๑๑๒ - ๑๑๕) รวมทั้งสิ้น ๓๒,๐๐๐ เล่ม

๔) โครงการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ : เพื่อพิจารณาคัดเลือกผลงานของบุคคล หน่วยงาน และโครงการทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศเพื่อเข้ารับพระราชทานรางวัลเกียรตินิยมจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกย่องประกาศเกียรติคุณ สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ได้รับรางวัล รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานเหล่านี้ให้แพร่หลาย เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ ยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนและสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ โดยการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการต่าง ๆ ซึ่งในปีนี้มีผลงานเสนอเข้ารับการคัดเลือก รวมทั้งสิ้น ๒๐๔ ราย และแยกเป็น ๕ สาขา คือ สาขาพัฒนาสังคม สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาเผยแพร่เกียรติภูมิไทย โดยมีผู้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นจำนวน ๖ ราย

๕) โครงการจัดฝึกอบรมอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ : เพื่อให้อาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ กระตุ้นให้มีอุดมการณ์ มีคุณธรรม ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในการปกครองตามนโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหารสามารถพัฒนาบทบาทให้มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการขยายเครือข่ายอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ อันก่อให้เกิดความรักความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาประเทศไทยให้มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน โดยจัดโครงการฝึกอบรมอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ จำนวน ๒ รุ่น รวม ๕๗๐ คน

โครงการจัดฝึกอบรมอาสาสมัคร จ.นครปฐม

โครงการจัดฝึกอบรมอาสาสมัคร จ.มหาสารคาม

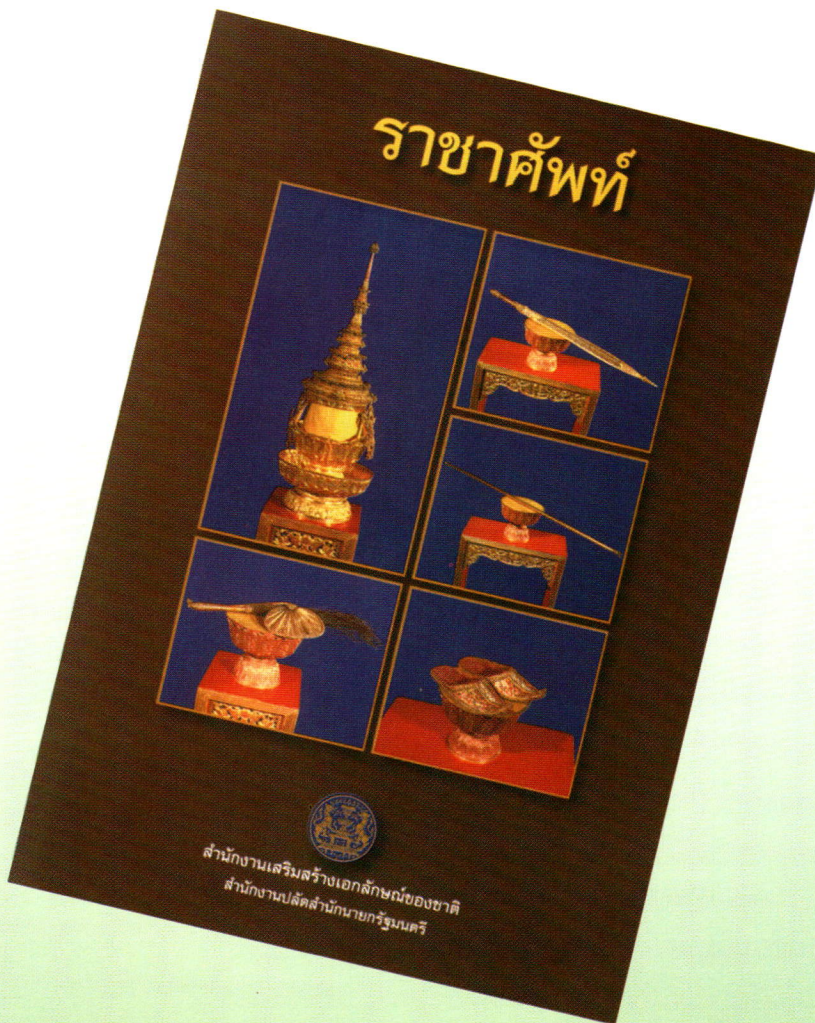

โครงการจัดปฐมนิเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติ จ.ชลบุรี

โครงการจัดปฐมนิเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติ อ.หัวหิน

๖) โครงการจัดปฐมนิเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติแก่ผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านวิเทศ : เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเอกลักษณ์ของชาติและสถาบันหลักของชาติให้แก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านวิเทศ ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังให้มีความรักชาติ นิยมไทย ส่งเสริม และกระตุ้นให้มีจิตสำนึกถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเผยแพร่เอกลักษณ์ของชาติ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศไทยไปสู่ชาวต่างประเทศ ให้มีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน อันจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของคนไทย รัฐบาลไทย และประเทศไทยในที่สุด โดยจัดปฐมนิเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติแก่ผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านวิเทศ รวม ๒ รุ่น จำนวน ๔๓๐ คน

๗) โครงการจัดพิมพ์หนังสือ “ราชาศัพท์” พิมพ์ครั้งที่ ๓ : เพื่อให้
ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน
และสื่อมวลชนทุกประเภท ตลอดจนประชาชนคนไทยทั่วไป เกี่ยวกับการ
ใช้ราชาศัพท์ให้ถูกต้องตามแบบแผน เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางภาษา
อันดีงามของชาติให้คงอยู่คู่ประเทศไทยและระบอบการปกครองประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตลอดไป จัดพิมพ์จำนวน ๕๐๐ เล่ม

๘) โครงการจัดทำเอกสารและบทความสดุดีบุคคลสำคัญ : เพื่อเผยแพร่เหตุการณ์และเกียรติคุณของบุคคลสำคัญของชาติที่ได้สร้างคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติบ้านเมือง เพื่อเผยแพร่แบบอย่างที่ดีและเป็น การเสริมสร้างความกตัญญูรู้คุณแก่นุชนรุ่นหลัง จัดทำบทความจำนวน ๙๖ เรื่อง ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ระบบ FM. 92.5 เครือข่ายรายการสวัสดิยามเช้า ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๖.๔๕ - ๐๖.๕๕ น. และจัดทำหนังสือภาษาไทย จำนวน ๓ เรื่อง คือ สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๒๒ สารัตถสตุติ เล่ม ๑๐ และทวยราษฎร์รักบาทมณีอังคตบิตุรงค์ เล่ม ๔ รวมทั้งสิ้น ๓,๐๐๐ เล่ม

๙) โครงการจัดทำรายงานประจำปี สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ : เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติต่อหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนให้ทราบกันโดยทั่วไป ทำให้รู้จักหน่วยงาน และผลงานได้ชัดเจนแพร่หลายยิ่งขึ้น โดยเนื้อหาประกอบด้วย รายละเอียดโครงการต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ พัฒนา อนุรักษ์สิ่งที่ดั่งามซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติในสถาบันหลักของชาติ ๔ สถาบัน อันได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการงานด้านเอกลักษณ์ของชาติที่ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยมีความรู้ ความเข้าใจ ความภาคภูมิใจ และมีจิตสำนึกร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ของชาติให้คงอยู่ตลอดไป จัดพิมพ์จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๑๐) โครงการ “ส่งเสริมคนดีศรีสังคม” : เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คนไทยตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยดำเนินการพิจารณาขยายของผู้กระทำความดีอันประจักษ์แก่สังคมและประเทศชาติ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึก และกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนได้มีแบบอย่างที่ดีและมีส่วนร่วมในการรณรงค์รักษา และส่งเสริมคนดี ปลูกกระแสการสร้างสังคมแห่งความดีอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากความดีและคุณธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญ ในการพัฒนาสังคมสู่ความอยู่เย็นเป็นสุข จึงได้คัดเลือกบุคคลที่กระทำความดีหรือที่เรียกว่า “คนดีศรีสังคม” จำนวน ๒๗ คน และได้จัดพิธีมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้กระทำความดีดังกล่าว จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓ ณ ศาลากลาง จังหวัดกำแพงเพชร

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ ศาลากลาง จังหวัดร้อยเอ็ด

ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓ ณ ห้องประชุม ๒๐๓ ชั้น ๓ กรมประชาสัมพันธ์ ถนนพระรามที่ ๖ ซอยอารีย์สัมพันธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ หอประชุมหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดนครราชสีมา

ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ ณ ห้องประชุมอรรถไกรวัลที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

๑๑) โครงการจัดทำสปอตประชาสัมพันธ์ส่งเสริมความมีน้ำใจของคนไทย : เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้คนไทยได้ตระหนัก ห่วงแหน รักษา และเห็นคุณค่าของความเป็นไทยในเรื่องความมีน้ำใจ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเด่นชัดของคนไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ โดยจัดทำสปอตวิทยุและสปอตโทรทัศน์ เรื่อง รักสามัคคี ความยาว ๓๐ วินาที ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

๑๒) โครงการ “รong Trairong Rong Thai” : จัดพิมพ์หนังสือคู่มือ “รong Trairong Rong Thai” จำนวน ๕๐,๐๐๐ เล่ม และ CD-ROM จำนวน ๓,๐๐๐ แผ่น เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในเรื่องเกี่ยวกับธงชาติ และเพลงชาติไทย ได้แก่ การใช้ การชัก การประดับ การเคารพธงชาติ รวมถึงเรื่องการร้องเพลงชาติไทย เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

๓. สถาบันศาสนา

โครงการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ : เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ เผยแพร่พระราชกรณียกิจและพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในด้านศาสนา รณรงค์การพัฒนาจิตใจ การปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะคุณธรรม ๔ ประการตามพระบรมราโชวาท รณรงค์ให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของศาสนาและจริยธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ โดยกำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ และจัดพิธีเปิดงานสัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประจำปี ๒๕๕๒ เมื่อวันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ โรงแรมเซ็นจูรีพาร์ค ถนนราชปรารภ เขตดินแดง กรุงเทพฯ

๔. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

โครงการคัดเลือกครอบครัว โรงเรียน และชุมชนหรือหมู่บ้านประชาธิปไตยตัวอย่าง : เพื่อยกย่องประกาศเกียรติคุณครอบครัวที่ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย โรงเรียนที่ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยจนประสบผลสำเร็จ และชุมชนหรือหมู่บ้านที่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างเป็นกระบวนการ และยั่งยืนให้เป็นที่ประจักษ์แพร่หลายยิ่งขึ้น พร้อมเผยแพร่แนวคิด วิธิดำเนินชีวิต และกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับให้ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนหรือหมู่บ้านอื่น ๆ นำไปเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติต่อไป โดยในปี ๒๕๕๓ ได้จัดพิธีมอบรางวัล ดังนี้

๑) ครอบครัวประชาธิปไตยตัวอย่างประจำปี ๒๕๕๓ เมื่อวันอังคารที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ ถนนพระรามที่ ๖ ซอยอารีย์สัมพันธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ มีครอบครัวที่ได้รับรางวัลจำนวน ๔๓ ครอบครัว

๒) ชุมชนหรือหมู่บ้านประชาธิปไตยตัวอย่าง ประจำปี ๒๕๕๓ เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ณ อาคารกีฬาเวสน์ ๒ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เขตดินแดง กรุงเทพฯ มีชุมชนหรือหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล จำนวน ๕๙ แห่ง

๓) โรงเรียนประชาธิปไตยตัวอย่าง ประจำปี ๒๕๕๓ เมื่อวันอังคารที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เขตสายไหม กรุงเทพฯ มีโรงเรียนที่ได้รับรางวัล จำนวน ๑๑๔ แห่ง

๕. งานสำคัญเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล : งานที่ดำเนินการโดยใช้
งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็นประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑. โครงการจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติและจัดพิมพ์พระบรม
ฉายาลักษณ์และภาพโปสเตอร์ชุดเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล ๖๐ ปี แห่งการบรมราชาภิเษก
๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และโครงการจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติ
พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

๑) โครงการจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล ๖๐ ปี แห่งการบรมราชาภิเษก โดยจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติฯ จำนวน ๕ ตอนๆ ละ ๕ นาที เผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย เวลาหลังข่าวภาคค่ำ

๒) โครงการจัดพิมพ์พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล ๖๐ ปี แห่งการบรมราชาภิเษก ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เพื่อเฉลิมพระเกียรติฯ และเพื่อแสดงความจงรักภักดีและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงบำเพ็ญคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยและปวงชนชาวไทยอย่างอเนกอนันต์ จัดพิมพ์จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ แผ่น

๓) โครงการจัดพิมพ์โปสเตอร์ชุดเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล ๖๐ ปี แห่งการบรมราชาภิเษก ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เพื่อเฉลิมพระเกียรติฯ และแสดงความจงรักภักดี น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงบำเพ็ญคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยและประชาชนชาวไทยอย่างอเนกอนันต์ รวมทั้งเพื่อใช้จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคลต่าง ๆ เพื่อเตือนให้ประชาชนคนไทยรักสามัคคี เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทในการรักษาและพัฒนาประเทศ ดำรงชีวิตด้วยความดีตามพระบรมราโชวาท จัดพิมพ์จำนวน ๖,๐๐๐ ชุด

๔) โครงการจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ในพระบรมจักรีวงศ์ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของสถาบันพระมหากษัตริย์ของชาติไทยแก่ประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถในการประกอบพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาตินานัปการ เกิดความรักและหวงแหนในผืนแผ่นดินไทยที่พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ได้ทรงเสียสละต่อสู้ปกป้องบ้านเมืองและรักษาเอกราชของชาติไทยให้คงอยู่รอดปลอดภัยมาจนทุกวันนี้ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติฯ รัชกาลที่ ๓,๔,๗ และรัชกาลที่ ๙ รวมทั้งสิ้น ๕๐ ตอน ความยาวตอนละ ๕ นาที เผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย เวลาหลังข่าวภาคค่ำ

๒. โครงการ “ธงไตรรงค์ อารังไทย” เพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติเรื่องธงชาติในประเด็นการใช้ การชัก การประดับ การแสดง การเคารพธงชาติ รวมทั้งการร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้อง ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องธงชาติและเพลงชาติไทยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของธงชาติและเพลงชาติไทย และนำมามาตรการและแนวทางปฏิบัติธงชาติและเพลงชาติไทยไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเพื่อใช้ธงชาติและเพลงชาติไทยเป็นเครื่องมือในการรณรงค์ให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและความรักชาติ สร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตทางสังคมในปัจจุบันที่มีความแตกแยกทางความคิดให้กลับสู่สภาวะปกติเช่นเดิม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้ให้เกียรติเป็นประธานการเปิดโครงการ “ธงไตรรงค์ อารังไทย” เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ ดิ깅สันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมี ปลัดกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัด และวัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัดเข้าร่วมประชุมเพื่อรับนโยบายและแนวทางการดำเนินโครงการดังกล่าวอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยมีการดำเนินกิจกรรมสำคัญดังนี้

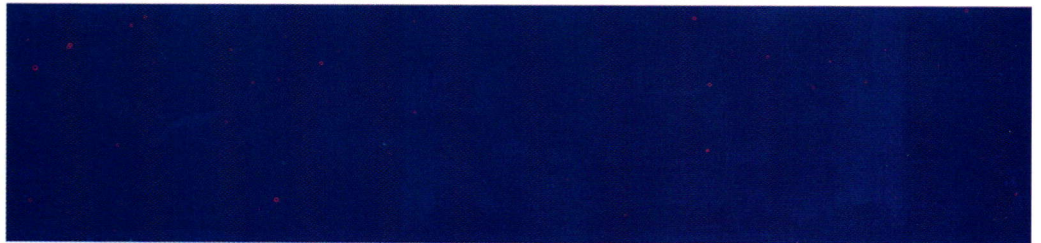

๑) จัดอบรมสัมมนา เรื่อง ธงไตรรงค์ ธำรงไทย เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่เกี่ยวกับความหมายของธงชาติไทย ความสำคัญของธงชาติไทย การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพ รวมถึงการร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้อง จำนวน ๕ ครั้งๆ ละ ประมาณ ๕๐๐ คน รวมทั้งสิ้น ๒,๕๐๐ คน ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดที่จังหวัดขอนแก่น ภาคตะวันออก และกรุงเทพมหานครจัดที่จังหวัดชลบุรี ภาคใต้จัดที่จังหวัดสงขลา ภาคกลางจัดที่จังหวัดนนทบุรี และภาคเหนือจัดที่จังหวัดเชียงใหม่

๒) รณรงค์การประดับธงชาติไทยในหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้ง ภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป โดยจัดทำผืนธงชาติที่มีขนาดและ สีที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ จำนวน ๑๕,๐๐๐ ผืน เผยแพร่ไปยังหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ เพื่อให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปทราบและเข้าใจขนาดและสีของธงชาติไทยได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนประดับและใช้เป็นต้นแบบในการจัดทำผืนธงชาติในโอกาสต่อไป

ภาพการประกวดประดับธงชาติไทย

๓) จัดประกวดการประดับธงชาติไทย เพื่อรณรงค์ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนชาวไทยตระหนักถึงความสำคัญของชาติไทย รัก ห่วงแหน ภูมิใจในความเป็นชาติ และเพื่อกระตุ้นและปลูกกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ตลอดจนเผยแพร่สัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติที่มีอารยธรรม มีเสถียรภาพและอธิปไตยให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวต่างประเทศ โดยกำหนดจัดขึ้นทั่วประเทศตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ ประเภทหน่วยงานภาครัฐ ประเภทหน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไป ได้ดำเนินการจัดประกวดประดับธงชาติไทยเสร็จแล้ว และจัดพิธีมอบรางวัล เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ณ หอประชุมสิรินธรานุสรณ์ หอสมุดแห่งชาติ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติเป็นประธานในพิธี

๔) จัดประกวดการขับร้องเพลงชาติไทย เพื่อให้เยาวชนของชาติสามารถร้องเพลงชาติของตนได้อย่างถูกต้อง โดยเน้นเนื้อร้องและทำนองเพลงที่รัฐ (ของทางราชการ) จัดเป็นแบบหรือกำหนดไว้ เพื่อให้เพลงชาติเป็นสื่อ นำความรักชาติมาสู่ประชาชนในชาติ และเสริมสร้างความภาคภูมิใจในชาติ เกิดความรักชาติ ความสามัคคี ความหวงแหน และเพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารความขัดแย้ง และสามารถอยู่กับความขัดแย้งได้อย่างสันติ กำหนดจัดขึ้นทั่วประเทศตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับประเทศ แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทประถมศึกษา และประเภทมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา โดยได้ดำเนินการจัดประกวดการขับร้องเพลงชาติ และจัดพิธีมอบรางวัล เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ณ หอประชุมวชิราวุธานุสรณ์ หอสมุดแห่งชาติ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ เป็นประธานในพิธี

๕) ประชาสัมพันธ์โครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” โดยได้จัดจ้างบริษัท พีบี ชัมมิต จำกัด ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องธงชาติและเพลงชาติไทยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาประชาชนทุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของธงชาติและเพลงชาติไทยและได้นำมาตรการและแนวทางการปฏิบัติเรื่องธงชาติไทยในประเด็นการใช้ การชัก การประดับ การแสดง การเคารพธงชาติ รวมถึงการร้องเพลงชาติไทยได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐาน

๖) จัดนิทรรศการธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติให้แก่ประชาชนทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนของชาติจะได้ทราบถึงความเป็นมา แนวทาง และวิธีการนำธงชาติไทยไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยกำหนดจัดขึ้น ณ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ และหอสมุดแห่งชาติ ระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓

๗) การประเมินผลโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” ได้จัดจ้างสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นที่ปรึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย”

นิทรรศการธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติ

การฝึกอบรมวิทยากรอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ

๓. โครงการฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เพื่ออบรมเยาวชนไทยทั่วประเทศ ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมองเห็นความสำคัญของเอกลักษณ์ของชาติ ที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการรักษาความเป็นไทย และความมั่นคงของชาติ และเพื่อให้เยาวชนทราบถึงบทบาทหน้าที่และภารกิจของอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ มีกิจกรรม ดังนี้

๑) จัดฝึกอบรมวิทยากรอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อนำความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติไปถ่ายทอดให้แก่เยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติต่อไป โดยเชิญวิทยากรจังหวัดละ ๓ คน ทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๒๘ คน มาฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๕ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมทวาราวดีรีสอร์ท อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี

๒) จัดฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ มองเห็นความสำคัญของเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการรักษาความเป็นไทย เกิดจิตสำนึกในความรักชาติ เกียรติยศ ศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และทราบถึงบทบาทหน้าที่และภารกิจของอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ ที่มีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยมอบหมายให้แต่ละจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติจังหวัดละ ๓ รุ่น ๆ ละ ๑๐๐ คน ทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น ๒๒,๘๐๐ คน

๔. โครงการประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ของประเทศไทย มีกิจกรรม ดังนี้

๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ประเทศไทย ด้านนโยบายและการทำงานของรัฐบาลผ่านเว็บไซต์ โดยได้ดำเนินการจัดจ้าง บริษัท โอเพ่นดรีม จำกัด พัฒนาและดูแลเว็บไซต์ PM.GO.th ระยะที่ ๒ และจ้างบริษัท โธ มีเดีย จำกัด ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตระยะที่ ๒

๒) การจ้างที่ปรึกษาเพื่อประชาสัมพันธ์นโยบายของรัฐบาลในการสร้างความเชื่อมั่นภายในประเทศ โดยได้จัดจ้าง บริษัท สปา-ฮาคุโฮโด จำกัด เป็นที่ปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์นโยบายของรัฐบาลในการสร้างความเชื่อมั่นภายในประเทศ

๓) การประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความมั่นคงและภาพลักษณ์ของประเทศไทย และรัฐบาลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ดำเนินการจัดจ้าง บริษัท มัชฌม เทเลวิชั่น จำกัด เป็นผู้ดำเนินโครงการ

ส่วนที่ ๓ การประเมินผลและข้อเสนอแนะ

๑. โครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย”

การประเมินผลโครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย” วิธีการประเมินคือ การวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นถึงการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (What is?) เพื่อใช้ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ เช่น การดำเนินโครงการ การปรับปรุงโครงการ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ : เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของ โครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย” ในภาพรวมโดยมีกรอบการประเมินมุ่งเน้นเรื่องความรู้ ความเข้าใจเรื่องธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นเกี่ยวกับ ความหมายของธงชาติไทย ความสำคัญของธงชาติไทย การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย รวมถึงเรื่องการร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ เครื่องมือเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) เนื่องจากโครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย” มีกิจกรรมต่างๆ หลายกิจกรรมเป็นส่วนประกอบ จึงได้ใช้เครื่องมือตามประเภทของกิจกรรม ดังนี้

๑. กิจกรรมที่ใช้เครื่องมือเชิงปริมาณ (Quantitative) ประกอบด้วย กิจกรรมคู่มือธงไตรรงค์ อำรงไทย กิจกรรมรณรงค์ประดับธงชาติ กิจกรรมการประกวดประดับธงชาติ กิจกรรมการประกวดขับร้องเพลงชาติ กิจกรรมอบรมเรื่องธงไตรรงค์ อำรงไทย กิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติ และกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ โครงการธงไตรรงค์ อำรงไทย

๒. กิจกรรมที่ใช้เครื่องมือเชิงคุณภาพ (Qualitative) ประกอบด้วย กิจกรรมรณรงค์ประดับธงชาติ กิจกรรมการประกวดประดับธงชาติ และกิจกรรมการประกวดขับร้องเพลงชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คือ โปรแกรม SPSS for Windows Version ๑๘.๐ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๑. สรุปผลการประเมินผลโครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย”

ผลการประเมินผลโครงการจำนวน ๗ กิจกรรม สรุปได้ดังต่อไปนี้

๑.๑ กิจกรรม “คู่มือธงไตรรงค์ อำรงไทย”

ก่อนการอ่านหนังสือคู่มือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทย ในระดับมากที่สุด และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และการขับร้องเพลงชาติไทย ในระดับปานกลาง และได้ปฏิบัติเกี่ยวกับ การใช้ การชัก การประดับ การเคารพธงชาติไทย และการขับร้องเพลงชาติไทย ในระดับมาก

การพิจารณาอันดับความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และการได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ การชัก แสดง ประดับ เคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมถึงความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทยพบว่า ก่อนการอ่านคู่มือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทย ในระดับสูงที่สุด และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และการขับร้องเพลงชาติไทย ในอันดับต่ำที่สุด

หลังการอ่านหนังสือคู่มือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทย ในระดับมากที่สุด มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้ การชัก แสดง ประดับ เคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย และได้ปฏิบัติเกี่ยวกับ การใช้ การชัก การประดับ การเคารพธงชาติไทย และการขับร้องเพลงชาติไทย ในระดับมากที่สุด

การพิจารณาถึงอันดับความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และการได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมถึงความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทย พบว่า หลังการอ่านคู่มือ ผู้ตอบแบบสอบถามยังคงมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทย ในอันดับสูงที่สุด เช่นเดิม และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และการขับร้องเพลงชาติไทย ในอันดับต่ำที่สุด เช่นเดิมอีกเช่นกัน

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดว่ารูปเล่ม เนื้อหาสาระ ภาพประกอบ ฯลฯ ในคู่มือ มีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด พร้อมทั้งคิดว่าสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติควรจัดทำโครงการในเรื่องต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่ ๑)มารยาทไทย เช่น การไหว้ การยืม การทำความเคารพผู้อาวุโส ความกตัญญูกตเวที ความมีคุณธรรมจริยธรรม ๒)สถาบันหลัก ๔ สถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ ๓)วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย ตามลำดับ

๑.๒ กิจกรรม “อบรมเรื่อง ธงไตรรงค์ ธำรงไทย”

ลักษณะทั่วไปของผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐ (จำนวน ๗๙๗ คน) มีอายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑ (จำนวน ๓๙๓ คน) เป็นกลุ่มผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘ (จำนวน ๗๐๑ คน) และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑ (จำนวน ๖๙๐ คน)

ก่อนเข้ารับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นของความหมาย ความสำคัญ และการปฏิบัติเรื่อง การเคารพ และการขับร้องเพลงชาติไทย ในระดับมาก แต่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเด็นการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย ในระดับปานกลาง

การพิจารณาอันดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นของความหมาย ความสำคัญ และการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นของการปฏิบัติเรื่อง การเคารพและการขับร้องเพลงชาติไทย ในอันดับสูงสุด และมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นของการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย ในอันดับต่ำที่สุด

หลังเข้ารับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในทุกประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้เข้ารับการอบรมยังคิดว่า จะนำแนวทางปฏิบัติที่ได้จากการอบรม เกี่ยวกับการใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และขับร้องเพลงชาติไทยไปใช้ปฏิบัติจริง ในระดับมากที่สุด อีกด้วย

การพิจารณาอันดับความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งการนำไปปฏิบัติจริงหลังจากได้รับการอบรมแล้ว พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมคิดว่า จะนำแนวทางปฏิบัติที่ได้จากการอบรม ไปใช้ปฏิบัติจริง ในอันดับสูงสุด และยังคงมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นของการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย ในอันดับต่ำที่สุด

๑.๓ กิจกรรม “รณรงค์ประดับธงชาติ”

จากการลงพื้นที่สังเกตการณ์ พบว่า สถานที่ส่วนใหญ่ มีความหนาแน่นในการประดับธงชาติไทย ในระดับน้อย และมีความถูกต้อง / เหมาะสม ในระดับปานกลาง และมีความโดดเด่น / สวยงาม ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาถึงระดับความหนาแน่นในการประดับธงชาติไทย พบว่า สถานที่ราชการ / สถานศึกษา มีการประดับธงชาติไทยหนาแน่น ในระดับสูงสุด โดยจังหวัดที่มีการประดับธงชาติไทยหนาแน่นที่สุด คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี ส่วนอาคารบ้านเรือน มีการประดับธงชาติไทยหนาแน่น ในระดับต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาถึงระดับความถูกต้อง / เหมาะสมในการประดับธงชาติไทย พบว่า สถานที่ต่าง ๆ มีการประดับธงชาติไทยได้ถูกต้อง / เหมาะสม ในระดับปานกลาง และมีบางจังหวัด เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชลบุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี เพชรบุรี กาฬสินธุ์ และจังหวัดสุรินทร์ ที่มีการประดับธงชาติไทยได้ถูกต้อง / เหมาะสม ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาถึงระดับความสวยงาม / โดดเด่นในการประดับธงชาติไทย พบว่า สถานที่ต่าง ๆ มีการประดับธงชาติไทยได้สวยงาม / โดดเด่น ในระดับปานกลาง และมีบางจังหวัด เช่น จังหวัดชลบุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี และจังหวัดเพชรบุรี ที่มีการประดับธงชาติไทยได้สวยงาม / โดดเด่น ในระดับน้อย แต่มีจังหวัดชัยภูมิ ที่มีการประดับธงชาติไทยได้สวยงาม / โดดเด่น ในระดับมาก

๑.๔ กิจกรรม “การประกวดประดับธงชาติ”

ผลการประกวดประดับธงชาติไทย ระดับประเทศ มีหน่วยงาน / ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ แบ่งออกเป็นประเภท ดังนี้

- รางวัลชนะเลิศประเภทหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ โรงพยาบาลสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- รางวัลชนะเลิศประเภทหน่วยงานเอกชน ได้แก่ โรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรังสิต จังหวัดปทุมธานี
- รางวัลชนะเลิศประเภทประชาชนทั่วไป ได้แก่ นางจำปี พันธน์วงศ์ จังหวัดพิจิตร

๑.๕ กิจกรรม “การประกวดขับร้องเพลงชาติ”

ผลการประกวดร้องเพลงชาติไทย ระดับประเทศ มีโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ แบ่งออกเป็นประเภท ดังนี้

- รางวัลชนะเลิศระดับประถมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาเมืองพล จังหวัดขอนแก่น
- รางวัลชนะเลิศระดับมัธยมศึกษา – อุดมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน

๑.๖ กิจกรรม “การประชาสัมพันธ์ โครงการธงไตรรงค์ อำรงไทย”

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้รับทราบข้อมูลจากสื่อของส่วนราชการ สื่อจากโทรทัศน์ สื่อจากวิทยุ สื่อจากอินเทอร์เน็ต และสื่อจากหนังสือพิมพ์ โดยสื่อจากโทรทัศน์ สื่อจากอินเทอร์เน็ต และสื่อจากส่วนราชการ มีการกระตุ้นความสนใจ ในระดับมาก ส่วนสื่อจากวิทยุ และสื่อจากหนังสือพิมพ์ มีการกระตุ้นความสนใจ ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาถึงระดับการกระตุ้นความสนใจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความสนใจ สื่อจากโทรทัศน์ ในระดับสูงสุด และมีความสนใจ สื่อจากวิทยุ ในระดับต่ำที่สุด

๑.๗ กิจกรรม “นิทรรศการ ธงชาติไทย และธงสำคัญของชาติ”

ลักษณะทั่วไปของผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๖ (จำนวน ๕๓๘ คน) มีอายุน้อยกว่า ๒๑ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕ (จำนวน ๔๓๔ คน) เป็นนักเรียน / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๐ (จำนวน ๕๔๒ คน) และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๐ (จำนวน ๔๐๒ คน)

ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในหัวข้อ ความรู้ที่ได้รับ ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจในหัวข้อ เรื่องที่นำมาแสดง ประโยชน์ที่จะนำไปใช้ เอกสารเผยแพร่ รูปแบบการจัดนิทรรศการ และภาพรวมในการจัดนิทรรศการ ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาถึงอันดับความพึงพอใจในการจัดนิทรรศการ พบว่า ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ มีความพึงพอใจในหัวข้อ ความรู้ที่ได้รับ ในอันดับสูงที่สุด และมีความพึงพอใจในหัวข้อ ประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในอันดับต่ำที่สุด

๒. สรุปผลภาพรวมโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย”

จากวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” ในภาพรวม โดยมีการรอบการประเมินมุ่งเน้นเรื่องความรู้ ความเข้าใจเรื่องธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นเกี่ยวกับความหมายของธงชาติไทย ความสำคัญของธงชาติไทย การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย รวมถึงเรื่องการขับร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้อง จึงสรุปผลภาพรวมทั้ง ๗ กิจกรรมได้ ดังนี้

๒.๑ กิจกรรมคู่มือธงไตรรงค์ ธำรงไทย กิจกรรมอบรมเรื่องธงไตรรงค์ ธำรงไทย กิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติ เป็นกิจกรรมที่สามารถวัดผล ด้านความรู้ ความเข้าใจเรื่องธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นเกี่ยวกับ ความหมายของธงชาติไทย ความสำคัญของธงชาติไทย การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย รวมถึงเรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทยได้

โดยกิจกรรมคู่มือธงไตรรงค์ ธำรงไทย กับกิจกรรมอบรมเรื่องธงไตรรงค์ ธำรงไทย เป็นกิจกรรมที่สามารถวัดผลได้ดีที่สุด และผลที่วัดได้มีความสัมพันธ์เชิงบวก กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นหลังจากจัดกิจกรรมดังกล่าว

๒.๒ ส่วนกิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติ ถึงแม้จะเป็นกิจกรรมที่สามารถวัดผลเรื่องความรู้ ความเข้าใจได้ แต่เป็นเพียงระดับความรู้สึของผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ ที่ไม่ได้บ่งชี้เปรียบเทียบถึงความรู้ ความเข้าใจ ก่อน - หลัง การทำกิจกรรมอย่างแท้จริง

๒.๓ กิจกรรมรณรงค์ระดับธงชาติ กิจกรรมประกวดระดับธงธงชาติ และกิจกรรมการประกวดขับร้องเพลงชาติ เป็นกิจกรรมที่สามารถวัดผลด้านการปฏิบัติเรื่องธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นเกี่ยวกับ การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย รวมถึงเรื่องการขับร้องเพลงชาติไทยได้

๒.๔ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์โครงการ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย เป็นกิจกรรมที่ต้องการสื่อให้รับรู้แต่ยังไม่สามารถที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับ ความหมายของธงชาติไทย ความสำคัญของธงชาติไทย การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย รวมถึงเรื่องการร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้องได้มากนัก

๓. การอภิปรายผลการประเมินโครงการ

การอภิปรายผลการประเมินโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” กับกิจกรรมต่าง ๆ สรุปได้ดังต่อไปนี้

๓.๑ กิจกรรม “คู่มือธงไตรรงค์ ธำรงไทย”

ผลการประเมิน พบว่า หลังจากได้อ่านคู่มือ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีความรู้สึกความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทยมากขึ้นเช่นกัน และยังพบอีกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะนำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และการขับร้องเพลงชาติไทย ตามคู่มือไปใช้ปฏิบัติจริง มากขึ้น ด้วยอีกเช่นกัน

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรม คู่มือ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย และยังมีความรู้สึกความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และรักความเป็นไทย มากขึ้น พร้อมทั้งจะนำแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และการขับร้องเพลงชาติไทย ตามคู่มือไปใช้ปฏิบัติจริงมากขึ้นด้วย

ดังนั้น สรุปได้ว่า กิจกรรม “คู่มือธงไตรรงค์ อำรงไทย” เป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย”

๓.๒ กิจกรรม “อบรมเรื่อง ธงไตรรงค์ อำรงไทย”

ผลการประเมิน พบว่า หลังเข้ารับการอบรม ผู้ที่เข้ารับการอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นของความหมาย ความสำคัญ และการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย มากขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นของความหมาย ความสำคัญ และการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย มากขึ้น

จึงสอดคล้องกับการเข้าไปสังเกตการณ์ กิจกรรมอบรมเรื่อง ธงไตรรงค์ อำรงไทย พบว่า การจัดกิจกรรมดังกล่าว มีวิทยากรผู้มีความรู้ ความชำนาญ ความน่าเชื่อถือมาให้ความรู้ มีการสาธิตและปฏิบัติจริง ให้ผู้เข้าอบรมได้เห็น มีการถามตอบ ให้ผู้เข้ารับการอบรม ร่วมแสดงความเห็น พร้อมทั้งมีการแจกจ่ายคู่มือ ธงไตรรงค์ อำรงไทย ให้กับผู้เข้ารับการอบรมทุกคน เหล่านี้จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจดจำ และเปรียบเทียบกับความรู้เดิมที่เคยมี หรือการปฏิบัติเดิมที่เคยทำ จนทำให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้ว่า จากความรู้เดิม จากการปฏิบัติเดิม ที่ผู้เข้ารับการอบรมเคยรู้ หรือเคยปฏิบัติ แท้ที่จริงแล้ว ยังมีบางส่วนที่เขา还不知道 ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง ดังนั้น ผลการประเมินที่ออกมา จึงบ่งบอกว่า กิจกรรมอบรมเรื่อง ธงไตรรงค์ อำรงไทย สามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ ถึงความหมาย ความสำคัญ และการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย มากขึ้น

ดังนั้น สรุปได้ว่า กิจกรรม “อบรมเรื่อง ธงไตรรงค์ อำรงไทย” เป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย”

๓.๓ กิจกรรม “รณรงค์ระดับธงชาติ”

ผลการประเมินพบว่า สถานที่ส่วนใหญ่ ระดับธงชาติไทย ด้วยความหนาแน่นในระดับต่ำ ระดับธงชาติไทย ด้วยความถูกต้อง / เหมาะสม ในระดับปานกลาง และระดับธงชาติไทย ด้วยความโดดเด่น / สวยงาม ในระดับปานกลาง เช่นกัน

จากประเด็นของความหนาแน่น ที่อยู่ในระดับต่ำ เหตุที่เป็นเช่นนั้น อาจจะเป็นเพราะ การประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์ ระดับธงชาติไทย ยังไม่ทั่วถึง เนื่องจาก มีช่วงระยะเวลาของการจัดทำโครงการจำกัด

ส่วนประเด็นของความถูกต้อง / เหมาะสม สวยงาม / โดดเด่น อาจจะเป็นเพราะ หน่วยงานสถานที่ รวมทั้งประชาชนทั่วไป ยังไม่รู้ถึงหลักเกณฑ์ และยังไม่เข้าใจ เกี่ยวกับธงชาติไทยในประเด็นของการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การแสดง การประดับ

ดังนั้น สรุปได้ว่า กิจกรรม “รณรงค์ระดับธงชาติ” เป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ ถิ่นไทย” เท่าที่ควร ถึงแม้ว่า กิจกรรมนี้จะเป็นกิจกรรมที่ดี ที่ส่งเสริม กระตุ้น ปลุกกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และปลูกฝังจิตสำนึกความรักชาติ ในเชิงสัญลักษณ์ของคนในชาติก็ตาม

๓.๔ กิจกรรม “การประกวดระดับธงชาติ”

ผลการประกวดระดับธงชาติไทย (ระดับประเทศ) พบว่า มีทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ให้ความสนใจสมัครเข้าร่วมประกวดเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการบ่งบอกได้ว่า หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป ให้ความสนใจมีส่วนร่วมในการประดับธงชาติไทย อย่างแพร่หลาย เพื่อเผยแพร่สัญลักษณ์ความเป็นชาติที่มีอารยธรรม มีเสถียรภาพ และอธิปไตย

ให้เป็นที่ยอมรับ นอกจากนั้น ยังบ่งบอกถึงจิตสำนึก ความตระหนักของหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป ที่เห็นความสำคัญของธงชาติไทย สร้างความรู้สึกนิยมรัก ห่วงแหน และภูมิใจในความเป็นชาติ กระตุ้นกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยใช้การประดับธงชาติไทย เป็นเชิงสัญลักษณ์ นั่นเอง

จึงสอดคล้องกับการลงพื้นที่สังเกตการณ์ตามจังหวัดต่าง ๆ จำนวนกว่า ๓๐ จังหวัด พบว่า ทุกจังหวัดมีการประดับธงชาติไทย อย่างทั่วถึง ถึงแม้ว่าจะไม่หนาแน่น หรือไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์บ้าง อาจจะเป็นเพราะเหตุผล การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป ได้รับทราบยังมีน้อย ประกอบกับช่วงระยะเวลาการดำเนินโครงการอาจจะมีน้อยเกินไป

ดังนั้น สรุปได้ว่า กิจกรรม “การประกวดประดับธงชาติ” เป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” เท่าที่ควร ถึงแม้ว่ากิจกรรมนี้จะเป็นกิจกรรมที่ดี ที่ส่งเสริม กระตุ้น ปลุกกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และปลูกฝังจิตสำนึกความรักชาติ ในเชิงสัญลักษณ์ของคนในชาติก็ตาม เหตุที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์อาจจะเป็นเพราะ การประชาสัมพันธ์ยังมีน้อย ประกอบกับหลักเกณฑ์การประกวดไม่ชัดเจน และมีขั้นตอนการประกวดหลายขั้นตอนเกินไป ในขณะที่งบประมาณมีจำกัด

๓.๕ กิจกรรม “การประกวดขับร้องเพลงชาติ”

ผลการประกวดขับร้องเพลงชาติ (ระดับประเทศ) พบว่า มีโรงเรียนทั้งประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา - อุดมศึกษา ให้ความสนใจสมัครเข้าร่วมประกวดเป็นจำนวนมาก รวม ๖๐ จังหวัด ซึ่งเป็นการบ่งบอกได้ว่า จังหวัด/โรงเรียน มีการแสดงออกถึงความมีส่วนร่วมในการธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อเสริมสร้างให้บุคคล/หน่วยงาน มีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ เกิดความรัก สามัคคี

นอกจากนี้ ยังบ่งบอกถึงจิตสำนึก ความตระหนักของหน่วยงาน / โรงเรียน ที่เห็นความสำคัญของเพลงชาติไทย สร้างความรู้สึกนิยม รัก ห่วงแหน และภูมิใจในความเป็นชาติ กระตุ้นกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยใช้การขับร้องเพลงชาติไทย เป็นสื่อเชิงสัญลักษณ์ และปลูกใจได้

ดังนั้น สรุปได้ว่า กิจกรรม “การประกวดขับร้องเพลงชาติ” เป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ อารังไทย” เท่าที่ควร ถึงแม้ว่ากิจกรรมนี้จะป็นกิจกรรมที่ดี ที่ส่งเสริม กระตุ้น ปลูกกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และปลูกฝังจิตสำนึกความรักชาติ ในเชิงสัญลักษณ์ของคนในชาติก็ตาม เหตุที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์อาจจะเป็นเพราะ การประชาสัมพันธ์ยังมีน้อย ประกอบกับหลักเกณฑ์การประกวดไม่ชัดเจน และมีขั้นตอนการประกวดหลายขั้นตอนเกินไป ในขณะที่งบประมาณมีจำกัด

๓.๖ กิจกรรม “การประชาสัมพันธ์ โครงการธงไตรรงค์ อารังไทย”

ผลการประเมิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้รับทราบข้อมูลจากทุกประเภทสื่อ ไม่ว่าจะเป็นสื่อจากส่วนราชการ สื่อจากโทรทัศน์ สื่อจากวิทยุ สื่อจากอินเทอร์เน็ต และสื่อจากหนังสือพิมพ์ โดยสื่อจากโทรทัศน์ สื่อจากอินเทอร์เน็ต และสื่อจากส่วนราชการ มีการกระตุ้นความสนใจ ของผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุด ส่วนสื่อจากวิทยุ และสื่อจากหนังสือพิมพ์ มีการกระตุ้นความสนใจ น้อยที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ โครงการธงไตรรงค์ อารังไทย ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถาม รับรู้ถึงโครงการ ธงไตรรงค์ อารังไทย จากทุกประเภทสื่อ แต่สื่อที่จะสามารถกระตุ้นความสนใจของเขาได้คือนั้น ประกอบด้วย สื่อจากส่วนราชการ สื่อจากโทรทัศน์ และสื่อจากอินเทอร์เน็ต เท่านั้น

แต่เมื่อพิจารณาจากสื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจได้ดี กลับพบว่า สื่อจากโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุดกับทุกกลุ่ม มีการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องธงชาติไทย และเพลงชาติไทยน้อยมาก ส่วนสื่อจากส่วนราชการซึ่งเป็นสื่อที่ส่งตรงถึงกลุ่มเป้าหมายชัดเจนที่สุด กลับมีการสนับสนุน (เช่น คู่มือ หนังสือต่าง ๆ) น้อย

ดังนั้น สรุปได้ว่า กิจกรรม “การประชาสัมพันธ์โครงการ ธงไตรรงค์ อำรงไทย” เป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในระดับต่ำ ซึ่งไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย” เท่าที่ควร อาจจะเป็นเพราะมีงบประมาณจำกัด

๓.๗ กิจกรรม “นิทรรศการ ธงชาติไทย และธงสำคัญของชาติ”

ผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ มีความพึงพอใจการจัดนิทรรศการธงชาติไทย และธงสำคัญของชาติ ในหัวข้อ ความรู้ที่ได้รับ ในระดับมากก็จริง แต่เมื่อถามว่า ท่านมีความพึงพอใจในหัวข้อ ประโยชน์ที่จะนำไปใช้เพียงใด กลับพบว่า ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ มีความพึงพอใจในหัวข้อดังกล่าว ในอันดับน้อยที่สุด นั่นหมายความว่า ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการอาจจะ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็นของความหมาย ความสำคัญ หากพิจารณาจาก ระดับความพึงพอใจในหัวข้อ ความรู้ที่ได้รับ แต่ไม่สามารถบอกได้ว่า ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ จะมีความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทยหรือไม่ หากพิจารณาจากระดับความพึงพอใจในหัวข้อ ประโยชน์ที่จะนำไปใช้

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทย และธงสำคัญของชาติ อาจจะทำให้ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธงชาติ และ เพลงชาติไทย ในประเด็นของความหมาย ความสำคัญ ได้ในระดับหนึ่ง แต่อาจ จะไม่ทำให้ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ มีความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทยได้

จึงสอดคล้องกับการเข้าไปสังเกตการณ์ กิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทย และ ธงสำคัญของชาติพบว่า ผู้เข้าร่วมชมกิจกรรมดังกล่าว เข้าร่วมชมแบบชาจร ทำให้ ความสนใจ ความตั้งใจที่จะชมนิทรรศการจริง ๆ มีน้อย หรือหากจะมีผู้เข้าร่วมชม ที่มีวัตถุประสงค์จะเข้ามาชมนิทรรศการจริงๆ ก็จะมาแบบถูกจัดตั้งซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็น นักเรียน นักศึกษา ก็ยังไม่ค่อยมีความสนใจ ความตั้งใจที่จะชม นิทรรศการจริง ๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ผลการประเมินที่ออกมา จึงบ่งบอกว่า กิจกรรม นิทรรศการธงชาติไทย และธงสำคัญของชาติ ไม่สามารถทำให้ผู้เข้าร่วมชม นิทรรศการมีความรู้ ความเข้าใจถึงความหมาย ความสำคัญ และการปฏิบัติเรื่อง การใช้ การชัก การแสดง การประดับ การเคารพธงชาติไทย และเพลงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย ได้เท่าที่ควร

ดังนั้น สรุปได้ว่า กิจกรรม “นิทรรศการ ธงชาติไทย และธงสำคัญของ ชาติ” เป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในระดับต่ำ ซึ่งไม่บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ “ธงไตรรงค์ อำรงไทย” เท่าที่ควร

การอภิปรายสรุปผลการประเมินโครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” นับได้ว่าเป็นโครงการระยะสั้นที่ดี เพราะทำแล้วสามารถเห็นผลได้ทันที ประกอบด้วยหลายกิจกรรม โดยมีกิจกรรมที่ทำแล้วประสบความสำเร็จในครั้งนี้ คือ กิจกรรมคู่มือ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย กับกิจกรรมอบรมเรื่อง ธงไตรรงค์ ธำรงไทย และมีกิจกรรมที่ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ดี ที่ส่งเสริมกระตุ้น ปลุกกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และปลูกฝังจิตสำนึกความรักชาติ ในเชิงสัญลักษณ์ของคนในชาติได้แต่ประสบผลสำเร็จไม่สูงนัก คือ กิจกรรมรณรงค์ระดับธงชาติ กิจกรรมการประกวดระดับธงชาติ และกิจกรรมการประกวดขับร้องเพลงชาติ ส่วนกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จในระดับต่ำมี ๒ กิจกรรม คือ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์โครงการ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย กับกิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทย และธงสำคัญของชาติ

๔. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ถึงที่มาและความสำคัญของโครงการ แนวคิด หลักการของเอกลักษณ์ของชาติ ความหมาย ความสำคัญ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับธงชาติไทย และเพลงชาติไทย ในประเด็น การใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติไทย รวมทั้งการขับร้องเพลงชาติไทย และผลสัมฤทธิ์ การประเมินโครงการ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย ผู้ประเมิน จึงมีข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนด หรือปรับปรุงนโยบาย แผนงาน โครงการที่เกี่ยวกับการปลูกฝังความรัก และจิตสำนึกความเป็นไทย ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป ดังนี้

๑. โครงการ “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” เป็นโครงการระยะสั้นที่ดี เพราะทำแล้วสามารถเห็นผลได้ทันที จึงควรทำอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยศึกษาจากกิจกรรมที่ทำแล้วประสบความสำเร็จในครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ กิจกรรมคู่มือ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย กับกิจกรรมอบรมเรื่อง ธงไตรรงค์ ธำรงไทย พร้อมทั้งควรปรับปรุงรูปแบบ วิธีการ

หลักเกณฑ์ ขั้นตอนของกิจกรรมรณรงค์ระดับธงชาติ กิจกรรมการประกวดระดับธงชาติ และกิจกรรมการประกวดขับร้องเพลงชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะทั้ง ๓ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีที่ส่งเสริม กระตุ้น ปลุกกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และปลูกฝังจิตสำนึกความรักชาติ เชิงสัญลักษณ์ของคนในชาติได้ ส่วนกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จน้อยมี ๒ กิจกรรมคือ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ กับกิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติ ในประเด็นของกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ ควรทำต่อไปหากมีงบประมาณเพียงพอ ส่วนกิจกรรมนิทรรศการธงชาติไทยและธงสำคัญของชาติ ควรเสริมด้วยกิจกรรมอื่นแทน หรือยุบกิจกรรมออกไป เพื่อจะได้ใช้งบประมาณ และทรัพยากรในส่วนนี้ไปมุ่งเน้นกิจกรรมอื่นที่คุ้มค่าให้เกิดผลสำเร็จมากขึ้นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้ ๔ สถาบันหลัก ตามภารกิจของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติต่อไป

๒. ควรบรรจุโครงการดังกล่าวให้อยู่ในแผนจัดทำงบประมาณประจำปี เพื่อจะได้จัดทำแผนในการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปี ทำให้กรอบเวลาในการดำเนินงานมีกว้างขึ้น เกิดความยืดหยุ่นในการเลือกเวลาที่เหมาะสม ในการดำเนินงานของแต่ละจังหวัด และเพื่อจะได้ไม่กระทบกับแผนงานของแต่ละจังหวัด เพราะการดำเนินโครงการที่ผ่านมาจัดขึ้นในช่วงกรอบเวลาแคบ ๆ ปลายปีงบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการ มีความไม่เหมาะสม เนื่องจาก จังหวัดมีแผนงานโครงการที่กำหนดไว้แล้ว อีกทั้งยังได้รับมอบหมาย ให้ร่วมดำเนินงานในกิจกรรมของส่วนกลาง หรือกิจกรรมพิเศษเพิ่มเติมอื่น ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงานมีภารกิจจำนวนมาก จึงทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังเป็นช่วงการสอบปลายภาคเรียนของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมบางกิจกรรมของโครงการอีกด้วย

๓. การดำเนินงานต่าง ๆ ไม่ควรปล่อยให้เป็นที่ของวัฒนธรรมจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานจังหวัด มากจนเกินไป เพราะอาจจะทำให้การดำเนินงาน หรือการประสานงานล่าช้า และไม่ประสบผลสำเร็จเชิงนโยบาย ควรจะได้รับการดูแลสนับสนุน และควรให้ความสำคัญจากระดับจังหวัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการจัดกิจกรรมของโครงการอย่างกว้างขวางด้วย เพื่อให้การดำเนินโครงการนั้นบรรลุผลสำเร็จยิ่งขึ้น ซึ่งจากการลงพื้นที่สังเกตการณ์ และจากการสอบถามพูดคุยกับผู้ปฏิบัติงาน พบว่าการดำเนินงานที่ผ่านมา มีบางจังหวัดไม่ค่อยได้รับการดูแลสนับสนุน หรือให้ความสำคัญจากระดับจังหวัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเท่าที่ควร

๔. เพื่อให้การดำเนินโครงการต่างๆ สำเร็จเป็นรูปธรรม ทั้งเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติ ควรได้รับการสนับสนุน การประสานงาน และความร่วมมือ จากกระทรวง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น กระทรวงศึกษาธิการ จัดสรรคัดเลือกเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ กระทรวงมหาดไทยโดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้อำนวยการส่วนท้องถิ่น ดูแล กำกับ อำนวยความสะดวก สนับสนุนให้โครงการประสบผลสำเร็จด้วย เป็นต้น

๕. ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ เพราะการดำเนินโครงการที่ผ่านมา ดูเหมือนว่างบประมาณที่จัดสรรให้อาจจะมีน้อยเกินไป จึงสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมในระดับต่ำ ถึงแม้กิจกรรมนั้นจะกิจกรรมที่ดี เช่น กิจกรรมการประกวดขับร้องเพลงชาติ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระตุ้น ปลุกกระแสความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และปลูกฝังจิตสำนึกความรักชาติ เชิงสัญลักษณ์ของคนในชาติได้ แต่มีงบประมาณสนับสนุนน้อย ในขณะที่กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่กำหนดให้สมัครเป็นทีม ดังนั้น เมื่อมีการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม จึงต้องมีค่าใช้จ่ายมากขึ้นตามจำนวนสมาชิกในทีม นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมคู่มือ ธงไตรรงค์ ธำรงไทย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วเห็นผลสำเร็จอย่างดี แต่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำหนังสือคู่มือ เพื่อแจกจ่ายจำนวนไม่มากนัก

๖. ในประเด็นของกิจกรรมการประกวดขับร้องเพลงชาติ การดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่สมัครเข้าประกวด ยังขับร้องเพลงชาติไม่ถูกต้องเป็นจำนวนมาก จึงขอเสนอแนะให้ใช้วิธีการอบรมขับร้องเพลงชาติสัญจรไปตามสถานศึกษาของแต่ละภูมิภาค โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากส่วนกลาง นอกจากนี้ ควรประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการบรรจุเนื้อร้อง และทำนองเพลงชาติ ไว้ในปกหน้าใน หรือปกหลังใน ของหนังสือเรียน โดยเฉพาะหนังสือเรียนวิชาดนตรี

๗. ควรจัดให้มีเครือข่ายผู้ร่วมดำเนินงาน เป็นตัวแทนของแต่ละจังหวัด เพื่อประชุมแลกเปลี่ยน ชี้แจงแนวการดำเนินงานระหว่างกัน โดยมีสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เป็นศูนย์กลางในการประสานงานไปยังเครือข่าย หรือผู้รับผิดชอบนั้น เพื่อจะได้เกิดความชัดเจน สะดวก และรวดเร็วในการดำเนินการ

๘. ในประเด็นของกิจกรรมการประกวดระดับธงชาติ ควรปรับปรุงวิธีการในการพิจารณาตัดสินให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าเดิม แทนที่จะพิจารณาจากถ่ายภาพ หรือรายงานเพียงด้านเดียว

๙. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ ในนามของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เป็นโฆษณาสั้น ๆ เพื่อกระตุ้น สร้างจิตสำนึกในความเป็นไทย รักในความเป็นชาติ เช่น “ธงชาติและเพลงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย...” หรือ จะทำโฆษณาสั้น ๆ อย่างของ สสส. เช่น “น้อง ๆ เก็บเงินค่าเหล้า (เล่า) เรียนลูกพี่ด้วย” เป็นต้น แต่โฆษณาของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ควรจะต้องสื่อให้เห็นองค์ประกอบทั้ง ๔ สถาบันหลัก แล้วชี้ให้ประชาชนเห็นว่า ควรรักษา ห่วงแหน และมีความภาคภูมิใจใน ๔ สถาบันหลักอย่างไร

๒. โครงการ “ฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ”

การประเมินผลโครงการ “ฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ” มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ “ฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ” ในภาพรวม โดยมีกรอบการประเมินมุ่งเน้นในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มวิทยากรอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ บทบาทหน้าที่ของเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องให้แก่เยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ

๒. เยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ บทบาทหน้าที่ในฐานะเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เกิดจิตสำนึกในความเป็นไทยมีจิตอาสาพร้อมที่จะเป็นอาสาสมัครที่จะทำงานเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันสำคัญอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ผลการประเมิน

๑. การอบรมวิทยากรอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ หลังเข้ารับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติในระดับมาก และผู้เข้ารับการอบรมคิดว่า สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เยาวชนอาสาสมัครอันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันสำคัญสูงสุดของชาติต่อไป ในระดับมากที่สุด

๒. การอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ หลังเข้ารับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในหัวข้อเอกลักษณ์ของชาติ หัวข้อสถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย หัวข้อวิถีไทย : ชีวิตพอเพียง หัวข้อบทบาทของอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ หัวข้อธงชาติไทย หัวข้อการมีส่วนร่วมพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ หัวข้อเยาวชนไทยกับสถานการณ์ปัจจุบัน และหัวข้อกิจกรรมการพัฒนาทักษะเยาวชนอาสาสมัคร ในระดับมากที่สุด

การอบรมครั้งนี้ ทำให้ผู้เข้าอบรมเห็นความสำคัญในเอกลักษณ์ของชาติ ปลุกฝังให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดจิตสำนึกในเอกลักษณ์ของชาติ ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ สามารถนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ และการอบรมครั้งนี้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้เข้ารับการอบรม รวมทั้ง เห็นว่าการอบรมครั้งนี้ได้ประโยชน์ ในระดับมาก

๓. การประชาสัมพันธ์โครงการฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบข้อมูลจากสื่ออื่น ๆ (เช่น ครู อาจารย์) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔ ของผู้ที่ได้รับสื่อประเภทเดียวกัน รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อแผ่นพับ/โบรชัวร์ สื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ และผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบข้อมูลจากสื่อวิทยุ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗ ของผู้ที่ได้รับสื่อประเภทเดียวกัน

จากการที่ผู้เข้ารับการอบรม ได้รับทราบข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ พบว่า สื่ออื่น ๆ (เช่น ครู อาจารย์) เป็นสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการอบรม สูงที่สุด รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อแผ่นพับ/โบรชัวร์ สื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ และสื่อวิทยุ เป็นสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการอบรม ต่ำที่สุด

สรุปผลการประเมิน : โครงการ“ฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ” เป็นโครงการที่ดี ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพราะสามารถให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ กับวิทยากร และเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ พร้อมทั้งได้สร้างวิทยากร และเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ ไว้สำหรับการขยายผลโครงการ ต่อ ๆ ไป

นอกจากนี้ยังสามารถทำให้เยาวชนได้เห็นความสำคัญในเอกลักษณ์ของชาติ ปลุกฝังให้เยาวชนเกิดจิตสำนึก ตระหนักถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และทำให้เยาวชนทราบถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อนำไปใช้ในการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันสำคัญอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อไป แต่ควรมีการปรับปรุงเรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อประกอบการตัดสินใจ ในการกำหนด หรือปรับปรุงนโยบาย แผนงาน โครงการที่เกี่ยวกับการปลุกฝังความรัก และจิตสำนึกความเป็นไทย ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. โครงการ “ฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ” เป็นโครงการระยะกลาง ถึงระยะยาวที่ดี เพราะสามารถให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศ สถานการณ์โลก ตลอดจนความรู้อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชน ทำให้เยาวชนได้เห็นความสำคัญในเอกลักษณ์ของชาติ ปลุกฝังให้เยาวชนเกิดจิตสำนึก ตระหนักถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และทำให้เยาวชนทราบถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อนำไปใช้ในการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันสำคัญอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุขต่อไป จึงขอเสนอแนะว่าควรทำอย่างต่อเนื่องทุกปี เพียงแต่ควรมีการปรับปรุงรูปแบบ วิธีการ หลักเกณฑ์การดำเนินการ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการดำเนินการตามความเหมาะสมมากขึ้น

๒. ควรบรรจุโครงการดังกล่าว ให้อยู่ในแผนจัดทำงบประมาณประจำปี เพื่อจะได้จัดทำแผนในการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ ซึ่งจะทำให้กรอบเวลาในการดำเนินงานมีกว้างขึ้น เกิดความยืดหยุ่นในการเลือกเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินงานของแต่ละจังหวัด และเพื่อจะได้ไม่กระทบกับแผนงานของแต่ละจังหวัด เพราะการดำเนินโครงการที่ผ่านมา จัดขึ้นในช่วงกรอบเวลาแคบ ๆ ตอนปลายปีงบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการมีความไม่เหมาะสม เนื่องจากจังหวัดมีแผนงานโครงการที่ได้กำหนดไว้แล้ว อีกทั้งยังได้รับมอบหมาย ให้ร่วมดำเนินงานในกิจกรรมของส่วนกลาง หรือกิจกรรมพิเศษเพิ่มเติมอื่น ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงานมีภารกิจจำนวนมาก จึงทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังเป็นช่วงการสอบปลายภาคเรียนของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการ จึงเป็นปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมทำกิจกรรมของโครงการอีกด้วย

๓. ควรจัดตั้งเครือข่ายวิทยากร และเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ รุ่นสู่รุ่น อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อขยายผลโครงการต่อไป และควรจัดเวที ทั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการเพื่อให้เครือข่ายดังกล่าว ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ หรือดำเนินโครงการใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติด้วย

๔. ควรบรรจุให้ การเรียนรู้เรื่องเอกลักษณ์ของชาติ อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนชั้นพื้นฐานเป็นอย่างน้อยแต่หากยังไม่สามารถทำได้ในระยะอันใกล้นี้ ก็ขอเสนอแนะให้ใช้วิธีการอบรมสัญจร โดยวิทยากรอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติในระดับจังหวัด หมุนเวียนกันไปตามสถานศึกษาต่าง ๆ หรืออาจจะใช้วิทยากรจากส่วนกลางร่วมด้วย

๕. ควรเสริมสร้างวิทยากร และเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ ด้วยการค้นหาผู้มีคุณลักษณะโดดเด่นดั่งงาม และส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูให้เป็นต้นแบบของวิทยากร และเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อให้ขยายผลโครงการ สู่งานด้านอื่นๆ ของเอกลักษณ์ของชาติ และขยายผลสู่วิทยากร และเยาวชนคนอื่น ๆ

๖. ควรลดระยะเวลาในการอบรมวิทยากรอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ ลงให้กระชับกว่าเดิม แต่ควรเพิ่มระยะเวลาการอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติให้มากขึ้น โดยเน้นการเรียนรู้เรื่องเอกลักษณ์ของชาติ สลับกับกิจกรรมสัมพันธ์เสริมสร้างความรัก ความสามัคคี บทบาทหน้าที่ และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของเยาวชนในสังคมด้วย

๗. คู่มือการอบรม ควรยึดมาตรฐานจากส่วนกลางเป็นแกนก่อน หากมีเนื้อหาอื่นใดเพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับภูมิภาคแล้ว จึงค่อยทำเป็นส่วนเพิ่มเติมขึ้นมา เพื่อจะทำให้การอบรมเป็นไปในทิศทาง และเป้าประสงค์เดียวกันมากที่สุด แต่ที่ผ่านมาพบว่า บางจังหวัดใช้คู่มือที่ทำขึ้นเอง ซึ่งมีเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุม ไม่ครบถ้วนตามหลักสูตรการอบรม ก็อาจจะทำให้ผลที่ได้ไม่คุ้มค่า และไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกประการในเรื่องคู่มือการอบรม ควรจัดทำให้มีที่น่าเชื่อถือหรือควรจัดทำเป็นรูปเล่มหนังสือให้สามารถเก็บไว้ใช้อ้างอิงต่อไปได้ เพื่อเป็นสิ่งที่สนใจให้เยาวชน และเป็นการเพิ่มมูลค่าของโครงการ แต่ที่ผ่านมาจัดทำเป็นลักษณะรูปแบบรายงานทั่วไป ซึ่งทำให้ดูเหมือนมีคุณค่าน้อย จบการอบรมแล้วก็ทิ้งไป ไม่น่าเก็บ

๘. ควรจัดทำประชาสัมพันธ์ ในนามของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เป็นโฆษณาสั้น ๆ เพื่อกระตุ้น ปลุกฝังจิตสำนึกในเอกลักษณ์ความเป็นไทย รักในความเป็นชาติ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ อาทิ “ธงชาติและเพลงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย...” หรือ จะทำโฆษณาสั้น ๆ อย่างของ สสส. ที่ว่า “ให้เหล้า เท่ากับ แสง” ซึ่งใช้คำสั้น ๆ แต่สื่อแล้วเข้าใจได้ จำได้ อย่างนี้เป็นต้น ส่วนโฆษณาของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ถ้าสามารถจัดทำได้ ควรจะสื่อให้เห็นองค์ประกอบของสถาบันสำคัญอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แล้วชี้ให้เห็นว่าควรรักษา หวงแหน และมีความภาคภูมิใจอย่างไร

๙. เพื่อให้การดำเนินโครงการต่างๆ สำเร็จเป็นรูปธรรม ทั้งเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติ ควรได้รับการสนับสนุน การประสานงาน และความร่วมมือ จากกระทรวงหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น กระทรวงวัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมจังหวัด ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นฝ่ายเลขานุการ ในการฝึกอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติทุกจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ จัดสรรคัดเลือกเยาวชนเข้าร่วมอบรมกระทรวงมหาดไทยโดยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น ดูแล กำกับ อำนวยความสะดวก สนับสนุนให้โครงการประสบผลสำเร็จด้วย เป็นต้น

ส่วนที่ ๔ เกร็ดความรู้ทั่วไป

๑. สัญลักษณ์ประจำชาติไทย

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๔ เห็นชอบการกำหนดสัญลักษณ์ประจำชาติไทย จำนวน ๓ สิ่ง ตามที่คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ เสนอ ดังนี้

สัตว์ประจำชาติไทย : ช้างไทย Chang Thai

(Elephant หรือ *Elephas maximus*)

ลักษณะ : เป็นช้างเผือก ภายในวงกลมพื้นสีแดง

เหตุผล : “ช้างไทย” เป็นสัตว์ที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และประเพณีของไทยมาช้านาน เป็นที่รู้จักแพร่หลาย และมีอายุยืนนานตลอดจนเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยช้างที่มีลักษณะเป็นมงคลตามตำราคชลักษณ์จะเป็นสัตว์คู่บารมี และใช้ช้างในการศึกสงครามมาโดยตลอด

ดอกไม้ประจำชาติ : ดอกราชพฤกษ์ (คูณ) Ratchaphruek
(*Cassia fistula* Linn.)

ลักษณะ : ดอกราชพฤกษ์ มีสีเหลืองออกดอกเป็นช่อห้อยเป็นพวงระย้า ดอกที่ออกจะมีทั้งดอกตูม ดอกบาน ส่วนเกสรจะร่วงบ้างในบางดอกตามกาลเวลา ซึ่งธรรมชาติดอกราชพฤกษ์จะบานไม่พร้อมกัน

เหตุผล : ต้นราชพฤกษ์ หรือคูณเป็นต้นไม้พื้นเมืองรู้จักกันแพร่หลายสามารถปลูกขึ้นได้ทุกภาคในประเทศไทย มีประโยชน์มากฝักเป็นสมุนไพร มีค่ายิ่งในตำรับแพทย์แผนโบราณ และแก่นแข็งใช้ทำเสาเรือนได้ดี

- ต้นคูณ มีประวัติเกี่ยวข้องกับประเพณีของชาวไทยเพราะเป็นไม้ที่มีชื่อเป็นมงคลนาม และอาถรรพ์ มีอายุยืนนาน มีทรวดทรงและพุ่มงาม
- แก่นไม้ราชพฤกษ์เคยใช้ในพิธีสำคัญ ๆ มาก่อน เช่น พิธีลงหลักเมืองใช้เป็นเสาเอกในการก่อสร้างพระตำหนัก ทำยอดคทาจอมพล และยอดธงชัยเฉลิมพลของกองทหาร

สถาปัตยกรรมประจำชาติ : ศาลาไทย Sala Thai (Pavilion)

ลักษณะ : เป็นศาลาไทยประเภทเรือนเครื่องสับ อยู่ภายในวงกลมตั้งอยู่บนพื้นสีเขียวแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์และความเป็นประเทศเกษตรกรรมของชาติไทย ฉากด้านหลังเป็นสีฟ้าแสดงถึงความสดใสของประเทศไทย อันเป็นประเทศในเขตร้อน สีของท้องฟ้าที่สดใสจึงแสดงถึงความสดชื่นเบิกบาน

เหตุผล : ศาลาไทย เป็นสถาปัตยกรรมที่สะท้อนภูมิปัญญาช่างไทยมีความสง่างามที่โดดเด่นจากสถาปัตยกรรมชาติอื่น

๒. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

คำปรารภ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนได้พิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้วเห็นว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ราชการแผ่นดินในส่วนที่ตนรับผิดชอบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ดังนั้น การใช้อำนาจเพื่อให้หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบลุล่วง ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรม ซึ่งเป็นการอันพึงทำ เพราะนำประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมและตนเอง และศีลธรรมซึ่งเป็นการอันพึงเว้น เพราะเป็นโทษแก่ส่วนรวมและตนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอันเป็นความประพฤติที่ดีงาม สัมกับความเป็นข้าราชการ

อนึ่ง มาตรา ๒๘๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะ หรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙ และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙

ดังนั้น บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งจึงมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ ความเป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชน ตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันผู้ตรวจการแผ่นดินได้ให้คำแนะนำให้หน่วยงานทั้งหลายถือปฏิบัติ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สัมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันครบ
เก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
ฉบับนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และ
ลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีที่
เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค

“คณะกรรมการจริยธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการจริยธรรม
ประจำส่วนราชการ

“ของขวัญ” หมายความว่า ของขวัญตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายเกี่ยวกับการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

หมวด ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๓ ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูก
ต้องและเป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการ
เลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของ
ข้าราชการอาจขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือ
หากกำลังกระทำการดังกล่าว ต้องหยุดกระทำการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการ

จริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นมีได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการจริยธรรมโดยพลัน

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมต้องรายงานต่อปลัดกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการจริยธรรม

(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทนในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ และกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้น ๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้า และการมีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกันด้วย

(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่าการกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่เสียสละปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) อุทิศตนให้กับการทำงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐด้วยจะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวร้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ
เยี่ยงที่ปฏิบัติในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยาน
หลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง
และแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตาม
กฎหมายหรือประชาชนต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ
ตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบโดยให้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน
เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ
ในกรณีที่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบันทึกเรื่อง
เป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่งเพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือ
ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยอย่างน้อย
ต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง
พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็น
คุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะ
ชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวก
ของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น
เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว
ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ใน
ความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีที่มีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวม กับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับ ซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช่ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมือคด

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินงาน หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ข้อยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เลียงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลียงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีกรณีละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมาย ขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลาง
ทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดย
ไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้
อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือ
ก่อภาระหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดี
ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่อง
ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะ
ของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม
หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการ
ตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้
สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล
เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๔) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย
หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่
เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง
หรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง โดยมีได้ระบุ
แหล่งที่มา

ข้อ ๙ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงโดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาต หรือไม่อนุมัติตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอตามกฎหมาย เว้นแต่การอันคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุุดจนเต็มกำลังความสามารถ

(๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

(๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๒ ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในกรณีที่มี ข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือ ประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้อง ปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์ หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้อง สนับสนุนส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถและขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบ คุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๓ ก.พ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม อย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม
- (๒) คຸ້ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมและกลุ่มงานคຸ້ມครองจริยธรรม
- (๓) คຸ້ມครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น
- (๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการและประชาชน
- (๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง
- (๖) ติดตาม สอดส่องการใช้บังคับ และการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรมและยังไม่มี การดำเนินการใด ก.พ.อาจมีมติให้หัวหน้าส่วนราชการของข้าราชการผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมได้
- (๗) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง
- (๘) ประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ของหัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และข้าราชการทั้งปวง และจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี และผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ
- (๙) ติความ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากประมวลจริยธรรมนี้
- (๑๐) ประมวลการติความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปีและเผยแพร่ให้ข้าราชการทราบเพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป
- (๑๑) ทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้หรือไม่ทุกสี่ปี
- (๑๒) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่จะตกลงกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อ ๑๔ ให้ ก.พ. โดยข้อเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้ง คณะกรรมการ จริยธรรมประจำส่วนราชการขึ้น เพื่อควบคุม กำกับให้มีการ ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

คณะกรรมการจริยธรรมประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์เป็นประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบ จาก ก.พ.

(๒) กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการเลือก กันเองให้เหลือสองคน

(๓) กรรมการสองคนซึ่งเป็นข้าราชการในส่วนราชการที่ได้รับคัดเลือกจาก ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการนั้น ตามวิธีการ ดำเนินการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการและ รองหัวหน้าส่วนราชการร่วมกันเสนอ

ให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม กรรมการจริยธรรมต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติ เป็นที่ ยอมรับของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวล จริยธรรมนี้ในส่วนราชการ

(๒) สอดส่องดูแลให้การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้ส่งเรื่องให้ หัวหน้าส่วนราชการเพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเร็ว

(๓) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวล จริยธรรมนี้ในส่วนราชการ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.พ. โดยพลัน ถ้า ก.พ. มิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สุด

(๔) ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) คຸ່ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคຸ່ມครองจริยธรรมของส่วนราชการ

(๖) คຸ່ມครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๗) เสนอผลการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ของหัวหน้าส่วนราชการต่อ ก.พ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มงานคຸ່ມครองจริยธรรมของส่วนราชการเพื่อเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการเลื่อนเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในกลุ่มงาน

(๘) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.พ.

(๙) ดำเนินการอื่นตามจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

ข้อ ๑๖ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ หรือดำรงตำแหน่งประเภทอื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานและความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) คຸ່ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคຸ່ມครองจริยธรรมของส่วนราชการ

๒) คຸ່ມครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ประเภทอำนวยการขึ้นไป ถูกข้าราชการผู้ใดกล่าวหา ว่าไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหา นั้นไม่อาจดำเนินการ เกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน แต่งตั้งคณะกรรมการ สืบสวนข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือการดำเนินการใดที่ เป็นผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของข้าราชการผู้กล่าวหา นั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการแล้ว

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.พ. หรือคณะกรรมการจริยธรรม คำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมมีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของ ตนและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมไปให้ ก.พ. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณี นั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(๖) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอต่อ ก.พ.

(๗) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ.มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้จัดตั้งกลุ่มงานคຸ່ມครองจริยธรรมขึ้นในทุกส่วนราชการขึ้นตรง ต่อหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่คຸ່ມครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ ซึ่ง มี ความเป็นอิสระ โดยมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นขึ้นไป เป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปณิธาน ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) สืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมามีให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

ในข้อความในข้อ ๑๖ (๒) มาใช้กับข้าราชการในกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมด้วย โดยอนุโลม โดยให้ ก.พ. เป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

(๔) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการคณะกรรมการจริยธรรม หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๑๘ การฝ่าฝืนจริยธรรมตามความในหมวด ๒ ของประมวลจริยธรรมนี้เป็นความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๙ เมื่อมีกรณีการฝ่าฝืนจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ให้หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และ ก.พ. ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ย้ายหรือโอนข้าราชการ ให้ใช้ พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้นั้นพิจารณาควบคู่กับความรู้ความสามารถ

(๒) ปลุกฝังจริยธรรมให้ข้าราชการใหม่ จัดให้ข้าราชการลงลายมือชื่อ รับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีสมุดบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวกับจริยธรรม ของข้าราชการแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหาร และ ข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

(๔) คัดครองข้าราชการผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเพียงพอ

(๕) ยกย่องข้าราชการและส่วนราชการที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยเคร่งครัด

(๖) ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

(๗) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมนี้และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๘) เผยแพร่ให้ประชาชน ผู้เป็นคู่สมรส ญาติ พี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง ของข้าราชการ ตลอดจนประชาชนผู้มาติดต่อราชการทราบประมวลจริยธรรม ของข้าราชการ เพื่อไม่ทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนจริยธรรม

(๙) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๒๑ เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครอง จริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัดนำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตแล้ว แต่กรณีจากคณะกรรมการจริยธรรมได้ ในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมี ผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือ ผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัย

ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญอันควร
แก่การขอคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือ
ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ต้องรับผิดชอบวินัย

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้
เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และ
ไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมได้ทัน ข้าราชการอาจขอคำแนะนำ
จากหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำ
ตามสมควรตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการ
แผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหามาก่อน หัวหน้ากลุ่มงาน
คุ้มครองจริยธรรมอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ
ทั้งต้องมุ่งสร้างความสำนึกและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของ
ข้าราชการที่สร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็น
แบบอย่างที่ดีงาม ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมและ ก.พ. ทราบ

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
ตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินเคยวินิจฉัย
ไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและจัดตั้งกลุ่มงาน
คุ้มครองจริยธรรมในส่วนราชการทุกแห่งภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประมวล
จริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลบังคับใช้ ให้ ก.พ.
จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการ
ปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการ
หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรม หัวหน้าส่วนราชการ
และผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างกว้างขวางและต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้ว
เสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปีของการใช้บังคับประมวล
จริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ : ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๖๒ ง ๕ พุทธศักราช ๒๕๕๒

ส่วนที่ ๕ คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
(นายสุรินทร์ เงินรูปงาม)

คณะทำงาน

๑. นางจันทนี	หาทรัพย์
๒. นายวรุฒิ	หอมเนียม
๓. นางสาวจันทิรา	ณรงค์ฤทธิ์ธำรง
๓. นายเกียรติกมล	จั่งใส
๔. นางสาวอวยพร	ศรีทองเกิด

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เลขที่ ๑ ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๒๙ ๙๔๗๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๓๒๒

www.identity.opm.go.th